Milliyet

ÇOCUK

11 Haziran 1984 ● Sayı: 24 ● 60 Lira

TÜRK TİCARET BANKASI
İŞBİRLİĞİ İLE HAZIRLANAN

BİLİM DÜNYASI ANSİKLOPEDİSİ
Eki ile

I ♥ ATARI

Atari benim özgürlüğümdür,
..... maceralarımdır,
..... arkadaşlarımdır,
..... heyecanımdır, gençliğimdir!

Dünyanın 50 ülkesinde bir eğlence devrimi yapan ATARI Televizyon Oyunu, artık Türkiye'de!..
Bağlayın TV'ye, basın düğmeye, başlayın!
Can sıkıntısına, rakiplerinize, bilgisayara,
şu köhne 20. Yüzyıla meydan okuyun!

- Atari doğrudan televizyona bağlanır. Kullanımı çok kolaydır.
- Hem renkli, hem siyah-beyaz televizyonla kullanılır.
- Oyun kasetlerine her ay yenileri eklenecektir.
- Atari cihazı Türkiye'nin her yerinde tek fiyattır.

ATARİ'NİN, SEÇİMİNİZE SUNULAN İLK 10 OYUN KASETİ:
Dobişko/Rekor Arabaları/Futbol/Füze Savaşları/
Maceralar Beldesi/Süper Tilt/Basketbol/
Hava-Deniz Savaşları/Hava Komandoları/Meteorlar Geliyor

ATARI®
Şimdi sokaklar bomboş

ATARI VIDEO COMPUTER SYSTEM
A Warner Communications Company

ME-TA Elektronik Endüstri ve Ticaret A.Ş.
ELEKTROMETA Teknik Malzeme Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Hayrettin İskele Cad. No: 11/4 Beşiktaş-İstanbul
Tel:160 14 00-160 08 78 Telg:Elrotame/Teleks:26360 elro-tr

Milliyet ÇOCUK

İmtiyaz Sahibi:
AYDIN DOĞAN

Genel Müdür
MUHİTTİN KÂZIMOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
MEHMET İLKORUR

Teknik Sekreterler
AYSEL UĞUR
NACİ ÖZDAĞLI

Teknik Danışman
YETKİN ALDİNÇ

Adres:
MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ
Milliyet Yayınları
Prof. Kâzım İsmail Gürkan Cad. No: 10
Cağaloğlu-İSTANBUL

Dergimize gönderilen yazılar, yayımlansın yayımlanmasın iade edilmez...

Telefonlar:
526 83 86 - 520 83 94
528 42 67 - 528 55 76

Abone ve Satış İçin Başvuru:
Milliyet Çocuk Dergisi Satış Servisi, Cağaloğlu - İSTANBUL

Abone Koşulları:
Yıllık: 3640 .— TL.
Altı Aylık: 1820 .— TL.

Milliyet Yayın A.Ş. Ayazağa Ofset Tesisleri'nde hazırlanmış ve basılmıştır.

Türkiye'de Satış Fiyatı:
60 Lira

Kıbrıs'ta Satış Fiyatı:
80 Lira

11 Haziran 1984
Yıl: 13 Sayı: 24 Cilt: 3

"CİMCİME" TATİLE ÇIKIYOR

*İTALYA'nın en büyük gazetelerinden, **"Corriere della Serra"**nın çocuklar için çıkardığı, **"Corriere dei Piccoli"** dergisinin ünlü kahramanlarından **Stefi**, ya da ülkemizde tanınan adıyla **"Cimcime"**, hepinizin de bildiği gibi, derginiz Milliyet Çocuk'un en sevilen çizgi-kahramanlarından. Okurun Sesi köşemize gelen mektuplarınız bunun en güzel bir örneği...*

*Aynı zamanda Avrupa'nın da en çok satan çocuk dergilerinden biri olan **Corriere dei Piccoli** yöneticileri, birkaç hafta önceki bir sayısında, İtalyan çocuklarının da çok sevdiği çizgi-romanlardan biri olmasına karşın, **"Cimcime"**nin serüvenlerini yayımlamaya birkaç ay için ara vereceklerini, uzun bir süredir tatile çıkamayan ressamları, G. Nidasio'yu tatile göndermeye karar verdiklerini açıkladılar.*

İÇİNDEKİLER

Bizden Size	3	Okunacak Kitaplar	20-21
Pul	4	Robin	22
Beşler Çetesi	5-8	Okurdan Okura	24-25
Bilim Dünyası	10	Bilmece	26
Öykü-Şiir	12-13	Kahraman Pilotlar	27-30
Bilmece	14	Bir Gökyüzü	31-32
Red-Kid	15-18	Cimcime	33-36
Olimpiyatlar	19	Dünyanın Dört B.	37-38
		Hoşmemiş	39-42

bizden size

*Yurt dışında yayımlanan çizgi-romanları hiç geciktirmeden, günü gününe yayımlayan derginiz **Milliyet Çocuk** da, ister istemez sevilen kahraman **"Cimcime"**yi bir süre için tatile yolluyor.*

Elimizde olmayan bu değişiklik için, bütün okurlarımızdan özür diler, kahramanımızın yeni serüvenlerini bir süre sonra sizler tekrar sunacağımızı bildiririz...

*ÖYKÜMÜZ **İbrahim Zeki Burdurlu**'dan. 1922 yılında Burdur'da doğan sanatçı, eğitimini Burdur ve İstanbul Erkek Lisesi'nde tamamladı. Çeşitli okullarda öğretmenlik yaptı. Şiir, masal, antoloji türleriyle, öğretici nitelikte yapıtlar hazırladı. "Nar Güzeli", "Dileği Gerçekleşmeyen Kız", "Güllü Padişah", "Sihirli Gül", adlı masal kitaplarıyla, **"Memiş Can"** adlı çocuk romanı yayımlandı.*

*Burdurlu'nun sizler için yazdığı son öyküsü, **"Minik Kuş"**u hepinizin severek okuyacağınıza inanıyoruz.*

Esenlik dileklerimizle...

Bu sayfada yayınlanacak dilek ve eleştirilerinizi içeren mektuplarınızı **"Milliyet Çocuk Dergisi, Okurun sesi Cağaloğlu/İstanbul"** adresine bekliyoruz.

okurun sesi

Derginizi uzun süreden beri alıyorum ve çok beğeniyorum. En çok Cimcime, Alis ve Red Kit'i seviyorum. Sizden isteğim, Bilmece-bulmaca sayfalarının çoğaltılması.

Hülya Ercan (İstanbul)

Derginizi sürekli alıyorum. Siyah Kısrak, Cimcime gibi çizgi romanları seviyorum. Ayrıca öykü ve efsane köşenize de bayılıyorum. Sizden ricam, efsanelere ayırdığınız köşeyi biraz daha genişletmenizdir.

Aylâ Sevinç (Ankara)

Derginizi 1982 yılından beri alıyor ve beğeniyorum. Sizden isteğim çizgi-film kahramanlarının posterlerini yayınlamanız.

Esin Özdemir (Kaynarca)

Pul köşesi

Hazırlayan: İzzet Kılıç

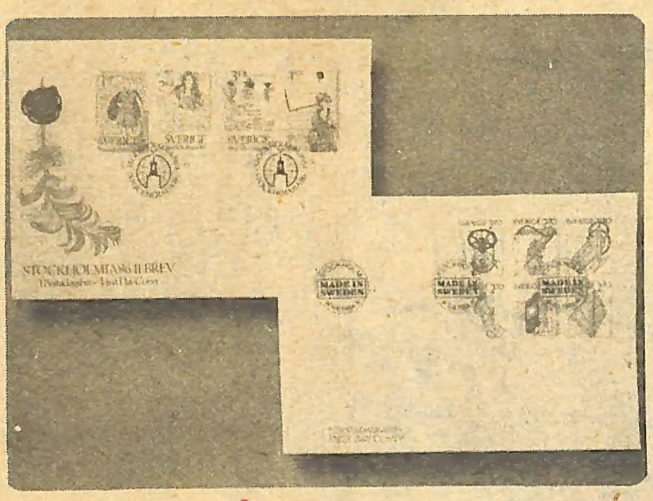

İSVEÇ

İsveç posta idaresi, 6 Haziran 1984 günü, iki serinin "ilk gün zarfı" nı tedavüle çıkarıyor. Dört puldan oluşan ünlü kişiler serisi (*sol üstte*) ,1,2,3 ve 4 kron değerindeki pullardan oluşuyor. Teknik gereçler serisi ise (*sağ altta*), 2.70 kron değerindeki altı puldan oluşmuş.

AMERİKA

Doğayı ve türü gün geçtikçe azalan hayvanları koruma, artık dünyanın en güncel konularından biri. Amerika posta idaresi de, 2 Temmuz 1984 günü, nesli tükenmekte olan kuşlar için, 20 sent değerindeki bir puldan oluşan (üstte) bir anma serisini tedavüle çıkaracak...

Aklınızda Bulunsun

Damgalı pulları zarfın üzerinden KATİ suretle, çekerek veya yolarak ayırmayınız. Arkasında kâğıt kalmış veya örselenmiş (incelmiş) pulların hiçbir filatelik değeri yoktur. Damgalı pullarınızı mutlak surette yıkayarak zarflarından ayırınız.

Posta Tarihi-2

Bu düzen, XI. Louis zamanında, daha güvenilir bir duruma getirilmiştir. XI. Louis, Fransa'nın o zamanki belli-başlı anayollarında posta dağıtım istasyonlarının kurulmasını öngören 19 Haziran 1464 tarihli fermanını yayınlamakla, Fransa posta örgütünün temelini atmıştır.

XIII. Louis zamanında ise genel bir posta denetim merkezi kurularak, posta hizmetleri daha denetimli bir duruma getirilmiştir.

Posta pulunun çıkışından önce, posta merkezlerinin adlarını taşıyan damgalar kullanılırdı, o devirlerde mektuplar için zarf kullanılması söz konusu değildi. Daha çok ince kâğıtlara yazılan mektuplar, yazı iç tarafa gelecek şekilde dörtgen olarak kapatılırdı. Zarf şeklini alan mektubun arkası zamk, çiriş ya da kırmızı mumla yapıştırılır, öbür yüzüne ise, gideceği adres yazılırdı.

İlk posta hizmetleri diğer ülkelerde ise şöyleydi:

Almanya'da ilk posta düzeni XV. yy. da Tirol'da kuruldu.

İngiltere'de ise, ilk posta düzeni III. Edvard'ın krallığı zamanında kurulmuştur. İlk resmi posta servisi, 1635 yılında Londra-Edinburg arasında faaliyete geçmiştir.

Sürecek

BREZİLYA

Brezilya posta idaresi, Haziran ayının sonlarına doğru, "Keşifler Çağı" adlı iki puldan oluşan bir seriyi tedavüle çıkarıyor. 50 pulluk bloklar halinde piyasaya sürülecek olan pullar ofset sistemiyle basılacak. Aynı seri için, ayrıca 25.000 adetlik "İlk gün zarfı"da posta merkezlerinde satışa sunulacak...

Seri, 1.500.000 adet basıldı...

PUL TERİMLERİ

BANDALET: Bazı serilerin (pulların) alt dantellerine ekli birinci bir yazılı bant vardır. Bu bantların üzerinde seri ya da pul ile ilgili yazılar vardır. Bazı pullarda bulunan bu ekli kısıma BANDALET DENİR: Dünyada bu sistemi en çok İsrail kullanır.

ANTİYE: Postada kullanılan ve üzerinde soğuk damga "kabartma damga" ya da pul resmi bulunan kâğıtlara denir. Örneğin posta kartı, pullu zarf, band gibii.

KÖŞE BLOKU: Herhangi bir pul tabakasının dört köşesinden birinden oluşan dörtlü blok.

BEŞLER ÇETESİ

Devlerin Mezarlığı

1

HA, AZ KALDI UNUTUYORDUM! BEŞLER ÇETESİNE BİR MEKTUP VAR!..
BEŞLER ÇETESİ Mİ? ÖRASI BURASI BAYIM!
N'OLUYOR?
DAGOBERT YASLANIYOR! ARTIK TAVŞANLARLA POSTACILARI KARIŞTIRMAYA BAŞLADI!
TEHLİKELERLE DOLU BİR MESLEĞİM VAR!
Beşler Çetesi Villa "Les Muettes" Kernach
SURAYA BAKIN MEKTUP PİLOU'DAN GELİYOR!!
Selam Beşler Size iyi bir haberim var. Babam tatile bursada geçirmenize izin verdi.
..Size en son yaptığım uzaktan kumandalı deniz uçağımın resmini gönderiyorum. Yarın onu yeni keşfettiğim bir yerde deneyeceğim. Bu defasında üstü yerden size söz etmeliyim.
Bir hafta önce evin yakınlarındaki Folgoat ormanında CAP 21 modeli uçağımı uçurdum.. Birden...
..Uçak Radyo-kumanda eğiticisinin emirlerine uymaz oldu!
..Tam üstüme gelmeye başladı. Çarpması an meselesiydi, birden saçıma yalayarak geçti ve yükselmeye başladı. Neler olduğunu anlayamıyordum.
POUT! PET! POT!

Çevrede bulunan bir radyo dalgası uçağı yönetmeme engel oluyordu.

TANRIM! ONA BİR TÜRLÜ HAKİM OLAMIYORUM! YERE ÇAKILACAK!

Motorun gürültüsünü izleyerek onun peşine düştüm.

RRRRRRRRRRRR

...Ormanın hiç bilmediğim yerlerinde saatlerce koştum gibi geldi bana... Ve birden... Motorun gürültüsü kesildi... Uçağım düşmüştü.

Uçağın çarptığı yeri uzun bir süre aradım.

...Cep 21'den geri kalanları toplamak için tırmandığım da inanılmaz bir şey gördüm.

CRAIK

Ağaçların en yoğun olduğu bir bölgede; Gökle su arasında ve yeşilin ortasında devlerin yattığı bir mezarlık.

Yarın büyük bir gün: Deniz uçağımın ilk denemesini yapacağım. Sizleri sabırsızlıkla bekliyorum. İmza: "Berlingot ve Pilou."

DEVLER MEZARLIĞI MI? ORAYA GİTMEK İÇİN DAHA NE BEKLİYORUZ ???

BİR SAAT SONRA BEŞLER YOLA ÇIKMAYA HAZIRDI...

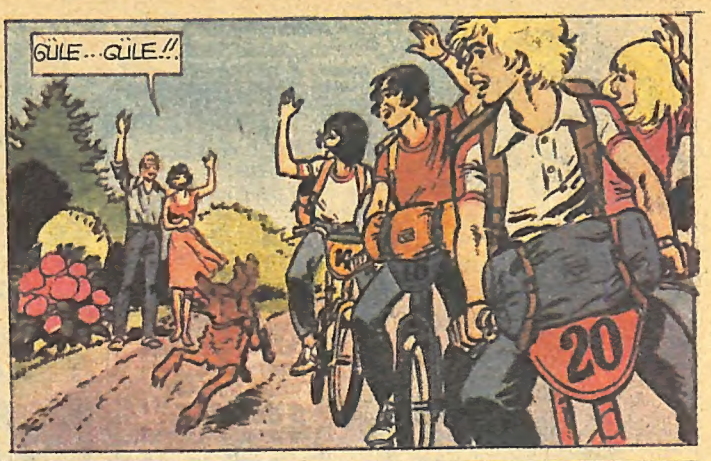

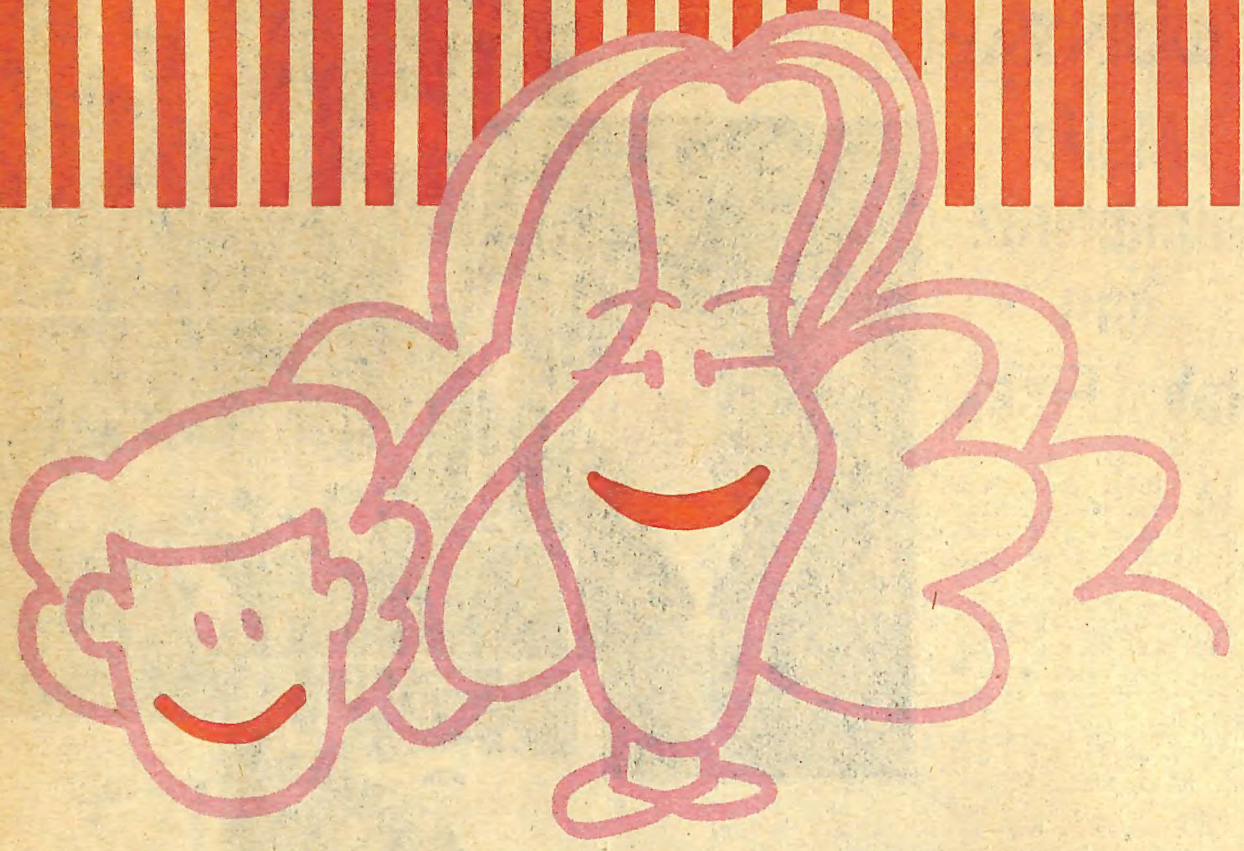

Türkiye'nin **2 renkli, 2 florürlü** TEK **diş macunu:**

DAHA DA BEYAZ DİŞLERLE GÜLÜMSEMENİZ İÇİN

FLORAN 2R'nin iki ayrı florürü, kırmızı ve beyaz çizgilerinde bütünleşip, diş minelerini korumada en üstün sonucu verir.
FLORAN 2R'nin Kalsimin'i, dişlerde en üstün beyazlığı sağlar.
2 Renkli ... 2 Florürlü ... Kalsimin'li FLORAN 2R ile şimdi dişler daha da beyaz.

FLORAN 2R

"Şimdi FLORAN kırmızı-beyaz
Şimdi dişler daha da beyaz"

BİLİM DÜNYASI

Mutlu Günleriniz İçin Havai Fişek

BUGÜNE kadar havai fişek kullanmak son derece zor ve özel araçlar gerektiren bir işti. Bayram ve kutlama günlerinde kullanılır, seyredenlere zevkli anlar yaşatırdı. Binbir ışıktan oluşan çiçek demetleri gökyüzünü aydınlatır, bayram sevinci doruk noktasına ulaşırdı.

Artık havai fişek görmek için bayram günlerini beklemek zorunda değiliz. Yaş günü, bir iş başarısı, evlilik, diploma, doğum, sünnet düğünü gibi özel günlerde sevincimizi duyurmak için havai fişekten yararlanabileceğiz. Kullanması son derece basit olan havai fişekler piyasaya çıkarıldı.

Fransa'da satışa sunulan bu fişekleri kullanmak için ilgililerden izin almak şart. Bu arada komşuları da uyarmak iyi bir davranış biçimidir elbet. Bundan sonra yapılacak bütün iş, geceyi beklemek. Fişekler kutularından tahta rampalara oturtulmuş olarak çıkıyor. Ayrıca nasıl kullanılacağı da kutunun kenarına yazılmış. Fişekler elektronik olarak ateşleniyor. Bu arada gereken 4,5 voltluk pil bile kutuya konmuş durumda. Havai fişeklerin havada kalma süresi tam sekiz dakika, bu sürenin sonunda daha büyük ve gürültülü bir patlama oluyor, son ve en büyük ışık demeti ortaya çıkıyor. Filmlerde gördüğümüz gibi. Bu fişeklerin sakıncalı yanıysa fiyatlarının (yaklaşık 150.000 TL.) çok yüksek olması.

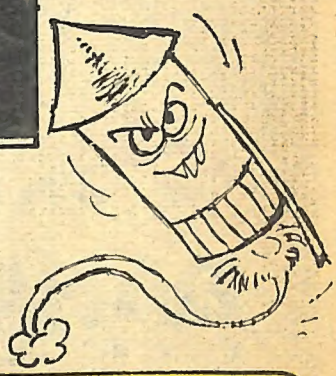

AVUSTRALYA'NIN KESELİ AYISI: KOALA

AVUSTRALYA'da yaşayan keseli ayılara koala adı verilir. Koala yiyeceğini özenle seçmesiyle ünlü bir hayvan. En sevdiği şey de okaliptüs yaprakları. Fakat bu yaprakların sindirimi çok güç. Koala okaliptüsü nasıl sindirebiliyor? Önce çok güçlü bir sindirim düzeni var. Küçük parçalı besinleri daha bağırsaklarından geçerken sindirebiliyor. Tıpkı tavşan da olduğu gibi büyük parçalar daha sonra bağırsaklardan geçebiliyor. Öte yandan yapraklardaki kokulu madde de sindirime yardımcı oluyor. Odunsu yapısından ötürü başka hayvanların yiyemedikleri okaliptüs yapraklarını da yine koalalar yiyerek tüketiyorlar.

Çocuklar! Annenizden su isterken "Pınar Şaşal" demeyi unutmayın...

PINAR ŞAŞAL

Susayınca, suyun yerini ne gazoz tutar, ne de dondurma! Susayınca, ağzımızı musluğa dayayıp karnımızı şişirmeyelim! Susayınca, Pınar Şaşal isteyelim! Kimden mi? Annemizden, babamızdan, büyüklerimizden...

PINAR®
şaşal
"sağlıklı memba suyu"

PINAR SU SANAYİ ve TİCARET A.Ş., Fabrika: Cumaovası/İzmir, Tel: 268•İzmir Bürosu Tel: 25 18 38; Teleks: 52 203 ysar tr.

Pınar Su, bir Yaşar Holding iştirakidir.

Bir Öykü

MİNİK KUŞ

İbrahim Zeki Burdurlu
Resimler: Ceyda Figen

HAYVANLARI severek büyüdüm. Babaannemin Tire'deki büyük çiftliğinde geçen günlerimi unutamam. Her yıl, mayıs ayının bitivermesini, haziranda çiftliğe göç gününün gelmesini beklerdim. Öyle olurdu ki anneme her gün sorular yağdırırdım:

"Kaç gün kaldı anne?."
"İki..."
"Bitmedi ha şu iki gün?"
Saatleri de sayardım.

Çiftliğin güneş inemeyen sık ağaçlı çayırlarında atlarla, eşeklerle, köpeklerle başbaşa günler öyle çabuk geçerdi ki!... Atların, köpeklerin ayakta duruşlarına vurgundum. Bir de sabahları her yeri dolduran kuş sesleri önemliydi benim için. Çiftlik komşumuz Salim Başeğmez'in otuz kafesinin tek sevgilisi bendim. Küçüklü büyüklü kafeslerdeki güzel, tatlı, çekici renkli kuşlar arasında geçirdiğim saatler, en unutulmaz zamanımdır.

Salim Başeğmez, çok başarılı bir bakır işleme sanatçısıydı. O kadar büyük bakır tablolar yapmıştı ki... Atelyesinde hiç yorulmadan çalışır, sonra kuşlarının arasına gelir, onlara bakardı uzun uzun. Bakır tablolarda en çok çizilen, kabartılan kuşlar da ilgimi çekerdi. Kafeslerdekine benzemeyen, daha başka bir güzellik kazanan leylekler, saksağanlar, kırlangıçlar, bülbüller, kumrular bir ayrı doğa evreniydi sanki.

Çiftlikteki günlerimi en tatlı saatleri Salim Başeğmez'le geçmiştir. Bana "Minik Serçe"derdi. Bu sanatçı insanın gözünde bir minik kuş olabilmek çok hoştu. Hele, saçlarımla, gözlerimle, dudaklarımla, kulaklarımla bir bakır tabloya geçmem ayrı bir olaydı: Bir elimde kafes... Kafesin içinde de ben... Bir kuş biçimine sokmuştu beni Salim Başeğmez.

Babam, bu bakır tabloyu çok beğendiği için:

"Onu bana ver Salim Ağabey!." dedi.

Büyük sanatçı, güldü, düşündü:

"Sana vermem ama bu Minik Serçe'ye veririm!." diye fısıldadı kulağına babamın.

"Neden?"

"Çünkü sanatımı en iyi anlayan, değerlendiren bu Minik Serçe'dir.

Salim Başeğmez, babamı hem sevmez, hem beğenmezdi. Anlaşamazlardı. Çoğu kez uzun tartışmalara girişirler, birbirlerinin gönüllerini kırarak ayrılırlardı. Onları ben barıştırırdım.

Bir gün, Salim Başeğmez, bana bir kafes armağan etti. Kafesin tek canlısı benim gibi minik bir kuştu.

Kafesimi, çiftlik evimizin büyük salonuna astım. Annem, bu yeni konuğa büyük bir ilgi gösterdi, sevdi onu. Salim Başeğmez'in öğrettiği yolda bakmaya başladık kuşumuza.

MİNİK arkadaşımla günlerim çok iyi geçiyordu. Bir yandan Salim Başeğmez'in otuz kafesiyle dolu evi ve atölyesi, bir yanda benim kafesim, hayvanlarla dolu yaşamıma ayrı bir özellik veriyordu. Bunların arasında Salim Başeğmez, benim pek sevdiğim ayrı bir kuştu. Hem kuş resimleri yapıyor, hem kuşlar gibi ötüyor, hem de kuşların yaşamlarını anlatıyordu bana.

Babam, tarla, bağ, bahçe işlerinden döndüğünde, salondaki kafesimin altına gelir, gülerdi. Annem, duygu yönünden babam gibi değildi. Babamın, büyük etli kalın elleriyle annemin elleri birbirinden çok ayrıydı. Babamın, sesi kalın, anneminki inceydi. Annem, işçilere, hizmetçilere acırdı. Babam, böyle konulara hiç önem vermezdi. Annem, radyodan, televizyondan keman, piyano seslerini dinlerken dalar giderdi. Babam, annemin bu durumuyla sık sık alay ederdi. Annemin vücudu da çok inceydi. Karıncaları, küçük böcekleri incitmekten korkar, çiftliğe sığınan kır kedilerini bile beslemek isterdi. Atlara bindiğinde çok koşturmazdı. Annemin, danaları, tayları, sıpaları öptüğünü çok gördüm ve hiç kıskanmadım.

Babaannem, annem gibi değildi ama, annemi çok severdi, onu sayardı. Tüm ev işleri için annemi yetkili kılmıştı.

Annem, hayvanlara olduğu kadar insanlara da saygılıydı. Çiftlikte çalışan işçiler en çok annemi severlerdi.

Hâlâ adı "Gelin Hanım"dı. Annem istemediği halde işçilerimizin getirdiği çiçekler vazoları doldururdu. Ve de çiftlikte doğan ilk hayvanlar, yalnız anneme haber verilirdi önceden. Bir tavuk civciv mi çıkardı... İlk muştu anneme gelirdi. Hindi yavruları ilkönce anneme gösterilirdi. Kuzuları kucaklayan, onları dakikalarca seven annemdi.

Birgün, çiftliğin kâhyası Mehmet Kuşçu, üzüm bağının ortasındaki kocaman badem ağacının üst dalından hiç bozmadan indirdiği bir bülbül yuvasını anneme özenle göstermiş, sonra yuvayı yine yerine koymuştu. Başka bir gün de babaannemin temizlik işlerinde yardım eden Dürdane, yeni doğmuş bir danayı, annemin yanına getirerek sevdirmişti.

Sanırım ağustos sonlarıydı. Çiftlikteki günlerimiz sayılıydı artık. Kente göçmeyi hiç istemiyordum. Sınıf arkadaşlarımı özlüyordum ama bu güzel doğa bırakılacak gibi değildi.

Babamla, kuyu açan işçilerin yanından dönüyorduk. Evin kapısından ilk adımlarımızı atınca annemin sesini duyduk. Babam, benden önce fırladı yukarıya. Annem ağlıyordu. Salonun ortasına dikilen annemin elinde kuşum vardı.

"Ne oldu anneciğim?.."

Annem, daha da hıçkırarak kuşu gösterdi. Babam, annemin yanında kaskatı duruyor, hiçbir şey söylemiyordu.

"Bir kaza mı?.."

ANNEM başını kaldırdı. Ne olmuştu?.. Gözlerim acıdı. Sonra boşandım. Atıldım anneme doğru. Başımın çarpmasıyla annemin elindeki kuş düşüverdi yere. Kuşun buruk boynu, solgun kanatları acımı bir kat daha artırdı.

İyi ki babam, anneme bir şey söylemedi. Kırmadı onu. Eskisi gibi sert sert bakmadı. Babamın bu duygulu davranışı hoşuma gitti. Demek o da acımıştı kuşumuza.

Hemen Salim Başeğmez'e koştum. Atölyesinde çalışıyordu o.

"Başınız sağ olsun Salim Amca!."

"Ne oldu Minik Serçe?."

"Öldü kuşumuz!"

"Nasıl söz bu Salim Amca?"

"Sıkma yüreğini!"

"Neden?"

"Çünkü yaşıyor o!"

"Nasıl?"

"İşte baksana!."

Salim Başeğmez, bir bakır tablo daha yapmıştı. Annemin elindeki ölü kuş, bu tabloda yine annemin elinde capcanlı duruyordu.

Üzünçle sevinç arasında kalakalmıştım. Öptüm Salim Amca'yı:

"Yaşaaa!" diye bağırdım.

Akşamüstü, annemle küçük kuşumuzu, çiftlik evinin karşısındaki çamın altına gömdük. Mezarın üstüne bakır bir levha astım hemen: "Buraya hiçbir kimse oturamaz!"

Şimdi okuluma gidiyorum. Çevremde ne kuşlar, ne de hayvanlar var. Yalnız odamın iki duvarında Salim Başeğmez'in yaptığı iki tablo, biri ben, öteki annem. İkimiz de kuşlar gibiyiz. Bunlara babamın da arasıra bakması, "Gerçekten güzel!" demesi hoşumuza gidiyor.

ŞİİR KÖŞESİ

İSTEK

Yağmayın
Ne olur yağmurlar!
Yağmayın.
Islanıyor kitaplarımız,
Ellerimiz,
Örgülü saçlarımız.
Yağmayın ne olur
Kardeş yağmurlar.
— Hayır yağacağız çocuklar,
Dinlemeyeceğiz sizi,
Ekinler çağırdılar
Bizi.

AHMET ÖZER

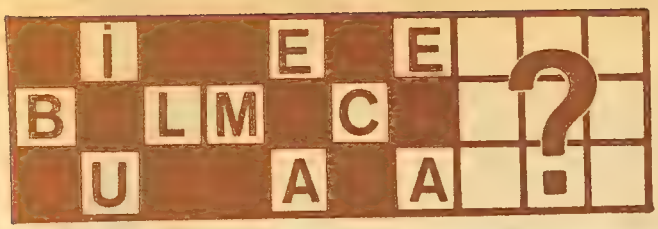

7 FARK

Aşağıda birbirinin eşi gibi görülen iki resim arasında tam yedi tane fark vardır. Biz onları hemen bulduk. Bakalım siz ne kadar sürede bulabileceksiniz?

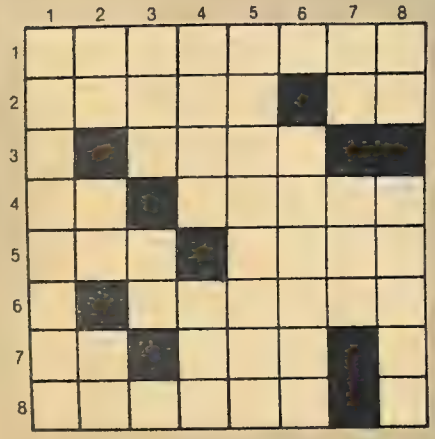

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1— İçinde değerli eşya satılan kapalı çarşı. 2— Gelenek - Bir bağlaç. 3— 3— İnce talaş. 4— Bir nota - Bir çok emek ve tehlikeli uğraşlar sonucunda elde edilen sonuç, utku. 5— (tensi) Bal yapan böcek - Çeşitli dans ve oyunlardan oluşmuş sahne gösterisi. 8— Bir suyun çıktığı yer, pınar, memba. 7— Bir nota - (tersi Delmekten emir, 8— Çekicilik, cazibe. (tersi)

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1— Balıkesir'in bir ilçesi. 2— Genişlik - Askeri bir rütbe - Vilayet. 3— Geniş olmayan - Bir renk. 4— Çanakkale'nin bir ilçesi - (tersi) Bir göz rengi. 5— Ameliyatla yapılan doğum. 6— Eskiden kullanılan "bay" anlamında bir kelime. 7— Konut - Havva'nın batı dillerindeki adı. 8— Bir soru - Gülünç bir biçimde giyinip süslenen kadın.

ORTAK ŞEKİLLER

Aşağıda gördüğünüz değişik resimler arasında ikişer ikişer ortak bir özellik bularak A'dan J'ye ulaşabilir misiniz? (Örnek: A ile F'de "S" harfine benzeyen şekil ortaktır.)

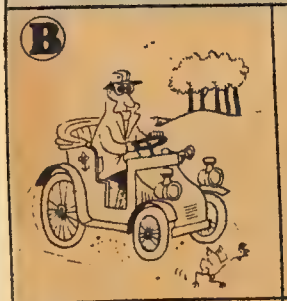

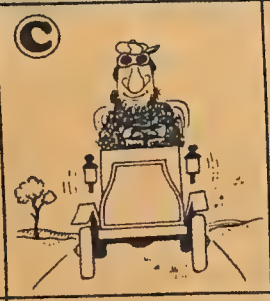

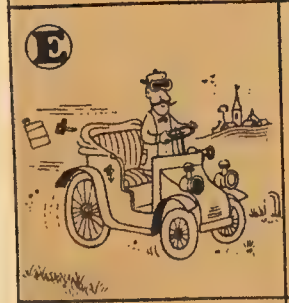

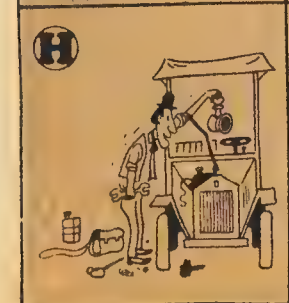

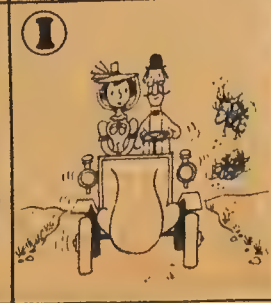

ARABANDA NE VAR?
HER TÜRLÜ HASTALIĞA DEVA, HER TÜRLÜ DERDE ÇARE İLAÇLAR VAR. MESELA YILAN YAĞI. BİR KEZ İÇENİN HİÇBİR HASTALIĞI KALMAZ.

MİGRENE İYİ GELİR Mİ MESELA?..
BADEMCİKLERİME?
MAFSAL AĞRILARIM GEÇER Mİ?
BEN KABIZLIK ÇEKİYORUM.

BU İLÂÇ HER DERDE DEVADIR SOLUK YÜZLÜLER. BİR KARTAL KADAR SAĞLAM OLACAKSINIZ. İÇİN BİR KERE...

ÖNCE ŞU İLÂÇTAN BİR YUDUM ALALIM. ARABAYI SONRA ARARIZ.
HAYDİ! ÇABUK OL!

YILAN YAĞI İYİDİR. SONRA İNSANA UYKU VERİR. SİZLER MIŞIL MIŞIL KESTİRİRKEN BEN DE YOLUMA DEVAM EDERİM.
ZZZZ

ÇABUK OL DÜLDÜL. HERİFLER UYANMADAN VARALIM!
ELİMDEN GELENİ YAPIYORUM. BENİ ZÜMRÜDÜ ANKA KUŞU SANMIYORSUN YA...

VERNON! OTURMA ODASI BİRAZ KÜÇÜK OLDU GALİBA. DEĞİŞTİRSEK NASIL OLUR?
ANNABELLE BİR KARAR VER! YİRMİNCİ KEZ BOZUP YENİDEN YAPIYORUM ŞU EVİ.

VERNON! KIZILDERİLİLER!

SİLÂHIM! SİLÂHIM NEREDE! ANNABELLE SİLÂHIMI NEREYE KOYDUN.
SİLÂH KOMODİNİN İKİNCİ GÖZÜNDE, MERMİLER ERZAK DOLABINDA, BARUT İSE GARDROBUN ALT TARAFINDA.
SİLÂHA DAVRANMANIZA GEREK YOK SOLUK YÜZLÜLER. BEN ZARARSIZ BİR KIZILDERİLİYİM.
RED KİT!
ARABAYI BOŞALTMAMA YARDIM EDİN!
TAM İSTEDİĞİM RENKTE PERDELİKLER ALMIŞSINIZ BAY RED KİT.
HERKES HUMMALI BİR FAALİYET İÇİNE GİRDİ..
İLK KEZ BU BÖLGEDE BİR ÇİFTLİK DİKENLİ TELLERLE ÇEVRİLİYORDU.
ANNABELLE! SİLÂHI VE MERMİLERİ ORTALIK BİR YERE KOY. SANIRİM LÂZIM OLACAK.

PATRON BU İŞE ÇOK KIZACAK.
AÇIYORUM .İKİ SIĞIR.\
PATRON! VERNON ÇİFTLİĞİNİ DİKENLİ TELLE ÇEVİRMİŞ.
DİKENLİ TEL Mİ? ÇİFTLİĞİ DİKENLİ TEL-LE ÇEVİRMİŞ DEMEK?
DEMEK BANA MEYDAN OKU-YOR HA? BEN GÖSTERİRİM ONA!
MERHABA KOMŞU! BİR ÇAYIMI İÇER MİSİN ?..
SEN FAZLA OLDUN ARTIK BOSTANCI .SANA GÖSTERİRİM BEN!
PAN!
SENİ NAZİK BİR ŞEKİLDE ÇAYA DAVET ETTİK, CASEY. DÜELLOYA DEĞİL.
İKİNCİ KEZ BANA ENGEL OLUYOR. FAZLA İLERİ GİTTİ ARTIK.
PATRON, SANA BİRŞEY SORMAK İSTİYORUM .
SOR BAKALIM!
ÇAY NEDİR ?
18

DİKKATLİ OLMAN GEREKİYOR VERNON!
BİLİYORUM! SİLÂHINIZI VERİR MİSİNİZ?
TEŞEKKÜR EDERİM.
BÖYLECE KİMSE BİZİ RAHATSIZ ETMEZ.
ÇİMLERE BASMAK YASAKTIR
TAM O SIRADA..!
GECE GİZLİCE ÇİTE YAKLAŞACAKSINIZ VE DİKENLİ TELLERİ KESECEKSİNİZ. ARDINDAN BİZ DE SÜRÜYÜ ÇİFTLİĞE DOĞRU SÜRECEĞİZ. ANLAŞILDI MI?
SNAP!
BU İYİ FİKİR PATRON!
DAHİANE BİR FİKİR.
BİR ÇİVİ DAHA VER ANNABELLA.
ÇABUK OL VERNON. ELMALI PASTA YANACAK.
KOMŞULARINIZA BÖYLE BİR PARTİ VERMENİN GEREĞİNE İNANIYOR MUSUNUZ?
GAYET TABİİ. YENİ EVİMİZİ, YENİ ÇİFTLİĞİMİZİ KUTLAMAK BİZİM DE HAKKIMIZ.
AYNI AKŞAM...
HOŞGELDİNİZ DOSTLARIM!
NE GÜZEL BOL BOL ELMALI PASTA YİYECEĞİZ.
MERHABA BAY VERNON!

Sürecek

1980'den 1984'e Olimpiyatlar // 2

Nadia Comaneci'nin düşüşü

Wells'in başarısı

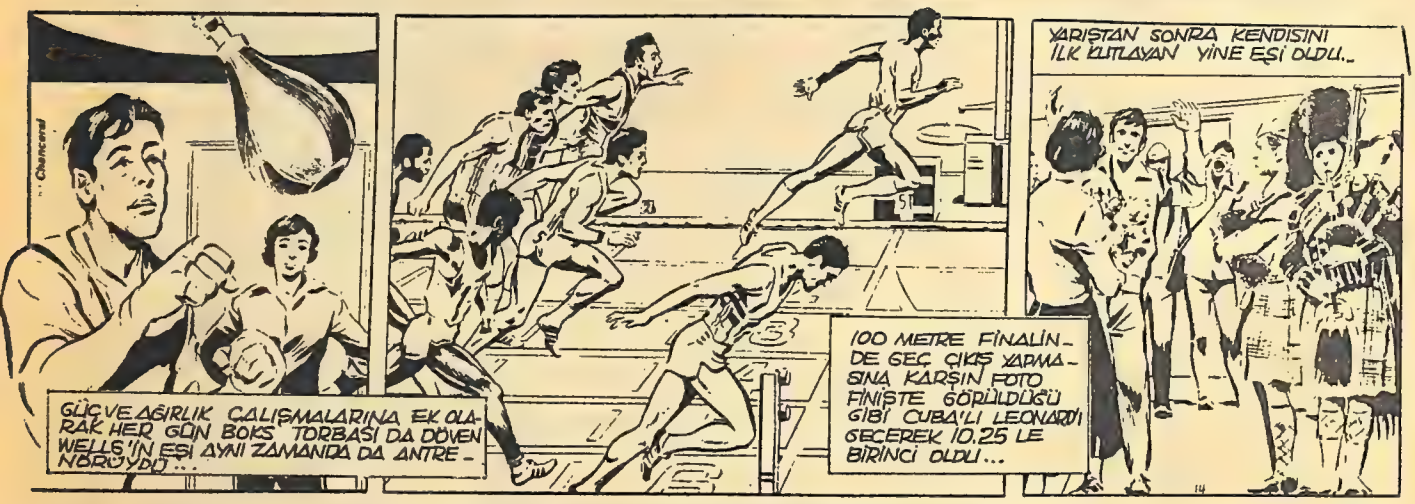

Başarı sevinci

Sürecek

Okunacak kitaplar

Hazırlayan: Hikmet Altınkaynak

YAĞMUR YÜKLÜ BULUTLAR

Orhan Kemal

CUMHURİYET dönemi hikâye, roman, oyun ve senaryo yazarlarımızdan olan **Orhan Kemal**, 15 Eylül 1914'te Adana'nın Ceyhan ilçesinde doğdu. Asıl adı **Mehmet Raşit Öğütçü**'dür. Babası avukat, ilk Meclis Milletvekillerinden Abdülkadir Kemali'dir. Annesi birkaç yıl ilkokul öğretmenliği yapan, Bulgaristan göçmenlerinden bir ailenin kızı olan Burhaniye doğumlu Azime Hanım'dır. Orhan Kemal, ortaokul üçüncü sınıftayken öğrenimini bırakır. Bir süre hiçbir şey yapmaz. Sonraları bir fabrikada kâtipliğe başlar. Burada çalışırken evlenir. Henüz askerliğini yapmamıştır, askere gider. Dönüşünde çeşitli işler yapar. Bu arada hikâye ve yazıları edebiyat dergilerinde çıkmaya başlamıştır. Ailesini alarak İstanbul'a yerleşir. Artık tümüyle yazı yazarak, kitaplar yayınlayarak geçinmektedir. Bunu hem gezmeye, hem de tedavi amacıyla gittiği Bulgaristan'da son nefesini verdiği **2 Haziran 1970**'e kadar sürdürür.

Orhan Kemal, edebiyata spor, tiyatro yazarlığı ve şiirle başlar. Basılan ilk ürünü **"Balık"** adlı bir hikâyedir (1940). İlk kitabı da yine bir hikâye kitabı olur: **Ekmek Kavgası.** Gerek Adana'da ve gerekse oradan ayrılıp İstanbul'a yerleştikten sonra İstanbul'da, **Orhan Kemal** hep yaşadığı, gezip gördüğü, tanıdığı insanların tatlı ve acı olaylarını hikâyeleştirir. Sağlığında 12 hikâye kitabı, 27 romanı yayınlanır. Ayrıca çeşitli gazete ve dergilerde kalan ürünleri, sahnelenen oyunları, filme alınan senaryoları, anı, inceleme kitapları vardır.

Ünlü yazar Orhan Kemal, gazeteci-yazar Fikret Otyam'la birlikte

EDEBİYATIMIZDAKİ YERİ

ORHAN KEMAL, edebiyatımızda öncü ve gerçekçi bir yazar olarak bilinir. Otuz yılı dolduran yazarlık yaşamında, olayların ve gerçeklerin yazarı olur. Sanatında abartmaya, gerçek dışı, gerçeküstü anlatımlara yer vermemiştir. Bu nedenle de en iyi bildiği konu ve olayları yazmayı amaçlamıştır. Bunu yaparken, edebiyatın kendisinden beklediği her türlü sanatlı anlatımı da yerine getirmiştir. Bu nedenle de **Türk Edebiyatı** denilince ilk akla gelen yazarlarımızdan biri durumuna gelmiştir. Hep yaşadığı çevreden kişi ve olayları anlatsa da vurguladığı içerik, tümüyle evrensel olmuştur. Bu yönüyle de eserlerinde birçoğu çeşitli dillere çevrilerek yayınlanmış, edebiyatımızı dünyaya açan yazarlardan olmuştur. Eserlerine karşı gerek yurt içinde ve gerekse yurt dışındaki ilgi günümüzde gittikçe artmaktadır. **Orhan Kemal**, iki kez **Sait Faik**, bir kez de **Türk Dil Kurumu Hikâye Ödülünü** kazanmıştır. Ölümünden sonra ailesi **Orhan Kemal Roman Armağanı** kurmuştur. 1972'den bu yana verilmektedir.

Kitabın Konusu

Yağmur Yüklü Bulutlar, Orhan Kemal'in öldükten sonra yayınlanan bir hikâye kitabıdır. İçinde 57 hikâye bulunmaktadır. Bunların pek çoğu sağlığında çıkan birkaç kitapta yer almıştır.

Eğitimden sağlığa, iş yaşamından eğlence dünyasına varan pek çok konuyu işlemiştir. Çocuklar, işsizler, erkeğine destek olan anneler, Orhan Kemal'in bu kitabında da bütün sıcaklığıyla ve çok yalın bir anlatımla bize sunduğu kişilerdir.

ORHAN KEMAL'den Örnekler:

KOVBOYLAR

GÜNEŞ, koyu gri bulutlar ardında silinip gitmiş. Dünya âdeta gri. Soğuk gri, esen rüzgâr gri, kara kargaların acı gıcırtılarından ibaret sesleri gri, çocuk çığlıkları bile gri.

Soğuktan mosmor çocuklar, kızlı oğlanlı, sokağı doldurmuşlar. Oğlanların başlarında gazete kâğıtlarından külâhlar, bellerinde, kayış yerine kullanılmış kınnaplara geçirili beygir ya da öküz çene kemikleri: Tabancalar. Çocuklardan birkaçında at yerine sopalar. Sopalarına at'mışlarcasına kurulmuş, alabildiğine ciddîler. Sümüklerini arada kollarına sili siliveriyorlar. Çocuklardan çoğu sümüklü ama, hemen hepsi de, at üstündeki "Komutan"larından ciddî bir sabırsızlık içinde "Yanıt" bekliyorlar. Yanıt, tek yanıt! Şu anda artık ne ana, ne baba, ne öğretmen ne abla, ne ağabey, ne de Allah! Sopadan atları üzerindeki "Abi"ler ana, baba, abla, ağabey, okul, ekmek. Tek yanıt, evet tek yanıt! Ölüme seve seve gidebilirler!

Arkadaşları arasındaki adı "Yassı" olan elektrikçinin oğlu, karşıdaki pembe evin köşesine gizlenmeye çalışıyor. Elinde boyaları dökülmüş teneke bir tabanca. Tabancası, yaylanmış ince bacaklarıyla alesta. Yanındakinin "Heeey Cooo..." mırıltısını duymuyor. "Heeey Cooo..." Çatalkafa'nın dudaklarında mırıltı. Mırıltı ama Çatalkafa'nın da duyduğu yok dudaklarındaki mırıltıyı.

Yakınlarda birden bir mantar tabancası patladı.

Yanıt bu muydu?

Sokak bir anda çocuk çığlıklarıyla doluverdi:

— Kıy kıy kıy!
— Yip yip yuuuu!!
— Haloo Devey Kroket..
— Haloo Vil Boney...
— Okey..

.....

Hayır hayır, Cin'ler hiçbir yere götürmemişlerdir. Camisi, şehnizi, tahtaboşu, Müslüman bakışlarıyla bu kent İstanbul'dur, bu sokak da İstanbul'un herhangi bir sokağı.

Bir kız çocuğuyla göz göze geliveriyor birden. Kız gülümsüyor. Soruyor kıza:

— Nedir bunlar?

Çocuk anlamıyor:

— Ne?
— Bu çocuklar?

Ufacık ufacık gülen mavi gözlü kızın saçları sarı, kıvır kıvır ama kirli.

— Bilmiyor musun?
— Neyi?
— Çocukları?
— Yoo..

Ufacık kız birden heyecanlanarak sesleniyor:

— Yassıı!

Yassı, pembe konağın köşesinde gizli:

— Ne var be?
— Bu adam var ya?

Yassı sinirleniyor:

— N'olmuş?
— Bilmiyor!

Yassı daha sinirleniyor:

— Neyi bilmiyor?

Kız anlatıyor: Bu çocukları, oyunlarını, haykırışlarını falan. Yassı'nın "Vil Boney"liğindeki sihir bozulmuştur. Elektrikçinin oğlu Yassı Yunus'tur. Lanet olsun, hiç de istemiyordu Yunus'luğunu hatırlamayı. Bıkmıştı "Yunus"luktan. Şu an Vil Boney'di. Oyun süresince hiç olmazsa, Vil Boney olarak kalmalıydı. Nereden çıktı şu adam? Şu pis kız neden "Yassı!" diye bağırdı?

.....

Adamın başı dönüyor. Kocaman elleri, ayakları, kulağı, burnu... Utanıyor bütün bunlardan. Üstlerine yürüse, tekme tokat girişse? İyi ama hemen büyükleri yetişir, "— Çüş" derler, "kazık kadar adam. Bir karış çocuklara uymuş. Ha yarma haa!"

Mırıldanabiliyor ancak:

— Ne olmuş kulaklarıma?
— Daha ne olacak yelken mubarekler yelken!
— Aileleriniz size hiç terbiye vermiyor mu?

Arkalardan ince bir ses:

— Bakkalda yeni bitmiş amcaaa!

Kahkahalar.

Adam kulaklarıyla elleri, ayaklarının büsbütün biçimsizliğini sanmanın kahrı içinde, başı dönmeye başlıyor. Adımları açıp kaçamaz. Kaçmaya kalksa caddeye kadar kovalarlar, belki de taş, domates falan atarlar ardından. Hoş mevsim kış, domates, patlıcan yok ama, bunlar, bu çocuklar bulabilirler. Çünkü bu çocuklar hiç benzemiyor onun çocukluğuna. Bu çocuklar gibi, hiç kimsenin kulağına, burnuna, elleri ayaklarına dikkat etmezlerdi onlar çocukken. Böyle "Kıy kıy kıyy"lar, "Yip, yip yip"ler falan da bilmezlerdi. Değnekten atları olmuş olabilir ama, "Kıy kıy kıy"ları, "Yip yip yip"leri? Hayır. Hiç hatırlamıyor.

— A a.. bakışa bak!
— Kulaklara dikiiiz!
— Burnu neye benziyor bilin bakalım..

Bilemiyorlar. Kız:

— Havuca, diyor.

Bil Kid, Pekos Bil, Tom Tex, Vil Boney, Deyvi Kroket...

— Haydi bakalım al voltanı!
— Kazık gibi dikilmesene be!
— Ne biçim bakıyor yahu?
— A a.. gülüyor!

Güldüğü falan yok oysa, ya da ona öyle geliyor. Dünya sarsılmıyordu şüphesiz, tepesinde dönüyordu da ama nedeni bu uğultu kulaklarında?

(Yağmur Yüklü Bulutlar, 1974)

ESERLERİ

Hikâye kitapları: **Ekmek Kavgası** (1949), **Sarhoşlar** (1951), **Çamaşırcının Kızı** (1952), **72. Koğuş** (1954), **Grev** (1954), **Arka Sokak** (1956), **Kardeş Payı** (1957), **Babil Kulesi** (1957), **Dünyada Harp Vardı** (1963), **İşsiz** (1966), **Önce Ekmek** (1968).

Romanları: **Baba Evi** (1949), **Avare Yıllar** (1950), **Murtaza** (1952), **Cemile** (1952), **Bereketli Topraklar Üzerinde** (1954), **Suçlu** (1957), **Devlet Kuşu** (1958), **Yukut Var** (1959), **Gâvurun Kızı** (1959), **Küçücük** (1960), **Dünya Evi** (1960), **Hanımın Çiftliği** (1961), **Eskici ve Oğulları** (1962, sonraki basım Eskici Dükkânı adıyla), **Gurbet Kuşları** (1962), **Sokakların Çocuğu** (1963), **Mahalle Kavgası** (1963), **Kanlı Topraklar** (1963), **Bir Filiz Vardı** (1965), **Müfettişler Müfettişi** (1966), **Yalancı Dünya** (1966), **Evlerden Biri** (1966), **Arkadaş Islıkları** (1968), **Sokaklardan Bir Kız** (1968), **Üç Kâğıtçı** (1969), **Kötü Yol** (1969).

Oyunları: **İspinozlar** (1964'te oynandı, 1965'te basıldı. sonra **Yalova Kaymakamı** adıyla sahnelendi.) Hikâye ve romanlarından uyarlama dört oyunu (**72. Koğuş, Bekçi Murtaza, Eskici Dükkânı, Kardeş Payı**).

Ölümünden sonra çıkan kitapları: **Kaçak** (roman, 1970), **Küçükler ve Büyükler** (hikâyeler, 1971), **İstanbul'dan Çizgiler** (hikâyeler, notlar, 1971), **Çıkmış bütün hikâyelerle birlikte, kimileri yeni adlarla, hiç yayınlanmamışlar da eklenerek çıkan kitapları: Yağmur Yüklü Bulutlar** (1974), **Kırmızı Küpeler** (1974), **Oyuncu Kadın** (1975), **Grev** (1975), **Serseri Milyoner-İki Damla Gözyaşı** (1976).

NE YAPIYORSUN ORDA, POSBIYIK?
BÜTÜN FATURA VE MUHASEBE KAYITLARINI SINIFLANDIRDIM.
HERBİRİ İÇİN AYRI DOSYA YAPTIM... KOLAYCA BULABİLMEK İÇİN. GEL, BAK...
KİRA, HAVAGAZI, VERGİLER ...
ORMANLAR KRALI ROBİN
HEPSİ AYRI AYRI DOSYALARDA ... ON SANİYEDE İSTEDİĞİM BELGEYİ BULABİLECEĞİM...
ÇOK İYİ DÜŞÜNMÜŞSÜN. AMA BENCE BİRAZ EKSİKLERİ VAR.
BIRAK BANA, ONLARI DA GİDEREYİM.
PEKÂLÂ!
GEL, BAK!

PARMAK ÇOCUK

— Büyükanne, eğer bize güzel bir masal anlatırsan, sana söz veriyorum, hepimiz uslu duracağız.
Hep bir ağızdan bağrıştık:
— Evet, evet... Uslu duracağız!
Sevimli büyükanne:
— Peki, dedi. Ben de uslu durmanızı isterim. Öyleyse size bir masal anlatayım da görün... Parmak çocuğun akıllara durgunluk veren serüvenlerini anlatayım size. Bu masal çok uzak ülkelerin masalıdır. Ama masal her ülkede masaldır işte. Bir güzel kulak verip dinleyin... Bu masaldan ders alın...

Parmak Çocuğun Annesi ve Babası

BİR varmış bir yokmuş, bir zamanlar Artur adlı bir kralın yönettiği bir ülke varmış. Bu ülkede iyi yürekli ve sevimli bir kadıncağız yaşarmış. Gel gelelim bu kadıncağız oldukça yoksulmuş.

Küçük bir tarlası ve bir de ineği varmış bu kadıncağızın. Kocası da yiğit mi yiğit, çalışkan mı çalışkanmış. Adamcağız var gücüyle tarlayı sürer, ekini ekermiş. İnek de iyi süt verirmiş. Sözü uzatmayalım, bu sevimli karı koca küçücük evlerinde mutlu sayılırlarmış. Sayılırlarmış diyorum... Çünkü tamı tamına mutlu olmak için başka şeyler de gereklidir.

"Kimin için çalışıyoruz, derlermiş bazı bazı. Kim gelip kapımızı çalacak? Kim gelip kulübemizi şenlendirecek?"

"Yaşlandığımız zaman tarlamızı kim sürecek?" diye içini çekermiş adamcağız.

"İneğin sütünü kim kente götürecek?" dermiş kadıncağız da.

Sonra ikisi birden: "Bize bir çocuk gerek!" diye içlerini çekerlermiş.

Umutlanmak güzel şeydir.

"Sabredelim bakalım." derlermiş.

Büyücü

BİR sabah büyücünün birisi dilenci kılığına girip yola çıkmış. Bu sevimli ve iyi yürekli insanları sevindirmek istemiş. Gelip kapılarını çalmış ve sadaka istemiş. Kadın evde yalnızmış. Kocası tarlada çalışıyormuş. İyi yürekli kadın bu yoksul dilenciyi eve almış. Bir güzel onun karnını doyurmuş. Ama kara ekmek ve sütten başka bir şeyi yokmuş verecek. Yine de sofra örtüleri tertemizmiş. Kadıncağız bu dilenciyi doyurmak için deli divane olmuş. Koşturup durmuş. Bizim büyücü yaşamı boyunca böyle güzel yemek yemediğini düşünmüş.

Bu iyiliksever kadını ödüllendirmek istemiş. Kendisinin büyücü olduğunu söylemiş.

"Dile benden ne dilersen." demiş.

Kadıncağız ezilip büzülmüş, utana sıkıla:

"Kocam çok iyi bir insandır,demiş. Tarlam da var, ineğim de var, başımı sokacak bir damım da var... Ah bir de çocuğum olsa!"

Sonra iki gözü iki çeşme ağlayarak sözlerini tamamlamış.

"Bir de çocuğum olsa... İsterse parmak kadar olsun... Ne kadar mutlu olacağım..."

Bu sırada tarladan dönen kocası da söze karışmış:

"Evet... Evet... demiş... Ne iyi olurdu..."

Bizim büyücü,bir kadına bakmış, bir kadının parmağına.

"Umutsuzluğa kapılmamak gerekir" demiş."Durun hele bakalım..." Sonra çıkıp gitmiş.

okurdan okura

HAFTANIN ŞİİRİ

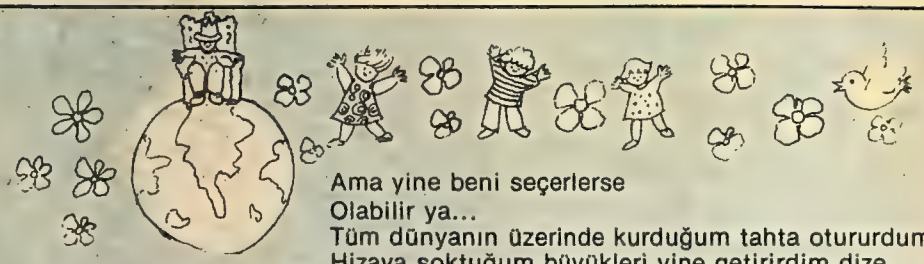

BEN DE ÇOCUĞUM

Gece saat on sularıydı
Ne oldu bilemiyorum
Belki saatin tiktakları
Belki de sakin duran havanın ardındaki fırtına
Yatağımda dönüp durmama neden olurken
Bir düşünce takıldı aklıma
Dünya benim olsaydı dedim içimden
İnsanlar, bitkiler, hayvanlar
Diğer canlı cansız tüm varlıklar
Hepsi benim olsaydı
Çocukları bir kenara ayırırdım
Büyükleri ise dizime getirirdim
Dik durun, karnınızı içeri çekin
İleri, yalnız ileri bakın derdim
Kızardım, bağırırdım onlara
Savaştıkları dünyayı
Yok olmaya mahkûm ettikleri için
Adil bir oylama yapardım
Dünya çocuklarının isteğiyle
Kim başkan olacak diye

Ama yine beni seçerlerse
Olabilir ya...
Tüm dünyanın üzerinde kurduğum tahta otururdum
Hizaya soktuğum büyükleri yine getirirdim dize
Ceza verirdim hepsine
Bu gece size "Şahin Tepesi" yok diye
Ağlatırdım onları, nasıl onlar bizi ağlatıyor idiyse
Birden düş âleminden sıyrıldım
Zihnim allak bullak olmuştu
Ne oldu sana
Ne oldu dedim sana
Uyku bir ana şefkatiyle beni yavaş yavaş sararken
Aynı soruyu bir kez daha yineledim
Ne oldu sana
Sen büyüdün artık
Ortaokula gidiyorsun
Ama hâlâ nasıl düşünüyorsun
Sonra kahkahalarla gülmeye başladım
İçimden bir ses bana tek bir şey fısıldadı:
Sen hâlâ yaramaz bir çocuksun

Feyza ULUUMAY

CANIM VATANIM

Buram buram toprak kokusuyla
Cıvıl cıvıl çocuklarıyla
Renk renk çiçekleriyle
Benim canım vatanım

Ankara'sındaki Atatürk anıtıyla
Konya'daki Mevlânâ'sıyla
Nevşehir'deki Göremesi'yle
Benim canım vatanım

Anlata anlata bitiremem
Orayı ancak ve ancak
Orda yaşayan bilir
Benim canım vatanım

Aliye ŞAHİN

YAŞAMIN DEĞERİ

Ne zaman körebe oyununda olursam ebe,
Dilerim görebilmeyi tüm göremeyenlere.
Ne zaman bir savaş filmi seyretsem,
Dilerim barışı, mutluluğu tüm evrene.

Yasemin ÜNLÜ

Ramazan ÜNLÜ

FIKRA

KONSERVESİNİ YERDİK

Öğretmen tarım dersinde bahçıvanların öneminden söz ediyordu:

"Bahçıvanlar olmasa fasulya, enginar, patates, salatalık gibi sebzeleri taze taze yiyebilir miydik? Hayır hiçbirini..."

Parmak kaldırmış Özcan:

"Ne önemi var öğretmenim. Biz de konservesini yerdik!"

KÖMÜR NEREDE BULUNUR?

Fen Bilgisi dersinde öğretmen bir soru sordu sınıfa:

"Söyleyin bakalım, ülkemizde maden kömürü nerelerde bulunur?"

Parmak kaldırıp söz alan çocuklardan biri şu karşılığı verdi:

"Genellikle kömür satış depolarında öğretmenim."

BAHAR

Derede akan sular,
Bak yine geldi bahar.
Kuzular merada otlar.
Tarlada altın başak,
Derede yüzen balık,
Çiftçiler sürer saban.

M. Nil TAŞKIN

HAYAT

Geçti bir gün daha ömürden
Yarın elbet yine geçecek yeniden
Bazen dertle, bazen neş'eyle
Karartarak kalpleri elemleriyle
Arzular kalınca biçare
Gönül sitem etmez mi gerçeklere
İşte insan o zaman anlayacak
Her şeyin bir rüya olduğunu
Ama yine de unutacak
Bir ara rüyada bulunduğunu
Aradan yıllar geçtiğinde
Saçlara aklar düştüğünde
Bütün hatıraları gözünde
Canlanacaktır son nefesinde.

Adil SARIKAYA

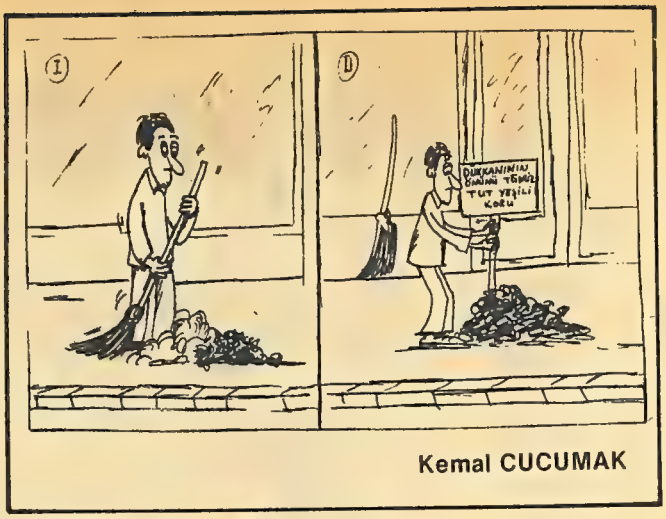

Kemal CUCUMAK

MEKTUP ARKADAŞI

ENVER TOŞAN: 14 yaşındayım, orta ikinci sınıfa gitmekteyim. Özel zevklerim saz çalmak, sinemaya tiyatroya gitmek ve parkta yürüyüş yapmaktır. Yaşıtlarımla yazışmak için Özyurt Mah. Hamit Sinan Sok No: 25/1 Salihli/MANİSA

SEVGİ ÇAKIR: 10 yaşındayım. Özel zevklerim kitap okumak resim çizmek ve müzik dinlemektir. Yaşıtım olanlarla yazışmak için 285/1 Sok Baba Ap. No: 8/4 Hatay/İZMİR

DİDEM SÜRSAL: 12 yaşındayım Anadolu Lisesinde okumaktayım. Özel zevklerim müzik dinlemek, yüzmek, kitap okumak ve şiir yazmaktır. Yaşıtlarımla yazışmak için 8. Cad. Emek Apt. No: 29/2 Emek/ANKARA

AHMET DOĞRAMACI: 11 yaşındayım ve ilkokul son sınıfa gidiyorum. Kitap okumak, pul biriktirmek özel zevklerimdir. Yaşıtlarımla yazışmak için Arifiye Mah. Postane Sok. No: 14/12 ESKİŞEHİR

FATMA AKDENİZ: 12 Yaşındayım ve orta ikinci sınıfa gidiyorum. En büyük tutkum voleyboldur. Boş zamanlarımda kitap okurum, şiir yazarım, müzik dinlerim ve enstrümantal çalarım. Yaşıtlarımla yazışmak için Etlik Esertepe Ahmet Şefik Kolaylı Cad. No: 202 Etlik/ANKARA

ATİLLA ERYILMAZ: 13 yaşında ortaokul üçüncü sınıfa gidiyorum. Özel zevklerim, kitap okumak, resim yapmak, spor yapmak, satranç oynamak ve bisiklete binmektir. Yaşıtlarımla yazışmak için Göynük Lisesi Sınıf: 3/A No: 263 Göynük/BOLU

EDA ÇELENK: 12 yaşındayım. Orta bire gidiyorum. Özel zevklerim, ülkemizin bir kısım bölgelerini tanımak, kitap okumak, peçete koleksiyonu yapmaktır. Yaşıtlarımla yazışmak için Yeni Mah. Ordu Cad. Günüç Ap, No: 2/1 Nazilli/AYDIN

SİBEL TUNA: 12 yaşındayım. Ortaokul birinci sınıf öğrencisiyim. Özel zevklerim, kitap okumak spor yapmak ve bazı kolleksiyonlarla uğraşmaktır. Yaşıtlarımla yazışmak için Beyköy Mah No: 113 Kat: 1 Beyday-Ödemiş/İZMİR

MUSTAFA YILMAZ: 12 yaşındayım. Orta bire gitmekteyim. Özel zevklerim resim yapmak kitap okumaktır. Yaşıtlarımla yazışmak için, Demirciler Mah. Kurtuluş Sok: No: 3 Gerede/BOLU

AYŞEGÜL ATASAVUN: 12 yaşındayım. Orta bire gitmekteyim. Özel zevklerim, tenis, basketbol oynamak ve müzik dinlemektir. Yaşıtlarımla yazışmak için Reşit Galip Cad Fıskiye Sok. 8/4 Gülnur Ap. Gaziosmanpaşa/ANKARA

ÖYKÜ

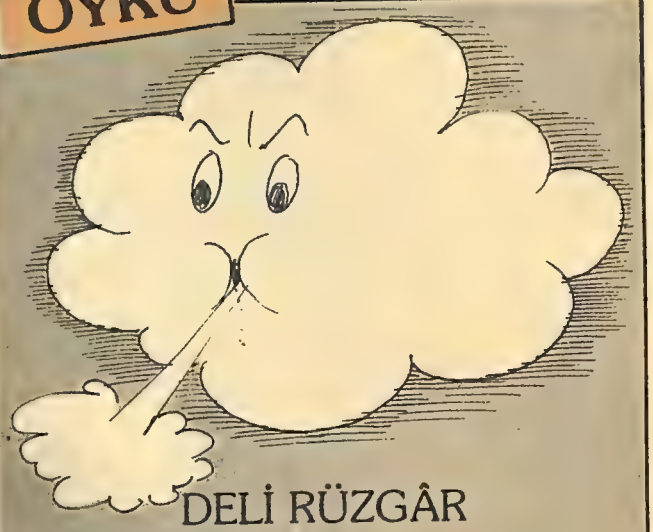

DELİ RÜZGÂR

Sonbahar gelirken deli rüzgârı da beraberinde getirmişti. O kışın çok şiddetli geçeceği belliydi. Deli rüzgâr pek acımasız ve arsızdı. Gelir gelmez kışa haber yollayıp onu da çağırdı. Bu davet kışın hoşuna gitti. Ama ak sakallı kış baba akıllıydı, daha gitme zamanının gelmediğini biliyordu. Yine de ağır, ağır yola koyuldu. Böyle yavaş gidersem zamanında varırım dedi içinden. Ama o gelene kadar deli rüzgâr oradan oraya esmeye başladı herşeyi yakıp yıktı. Gücünden memnun oldu ama bir türlü küçük gölü altedememişti. Onu nasıl yoketsem diye düşünüp duruyordu. Küçük gölün üzerinde esip sularını dalgalandırıyordu. Göl, deli rüzgâra yapma diye yalvarıyordu ama rüzgârın umrunda değildi. Onun sularını çalkalayıp gölü üzmek hoşuna gidiyordu.

İyi yürekli kış baba geldiğinde deli rüzgâra çok kızdı: Sen ne yapmışsın, ben gelmeden bütün gücünle esmişsin. Hem pek kötü şeyler de yapmışsın, neden bu ağaçları yıktın, bitkileri yok ettin? Kışın kendisiyle birlik olacağını sanan deli rüzgâr bu işe şaşırmış ama çok ta utanmıştı. Bir meltem kadar sakin olup oradan uzaklaşmış. Ve bahar gelip kışın suları buz tutan göl çözüldüğünde eskisi kadar duru ve berrakmış.

Gamze AKTANSOY

BİLMECE

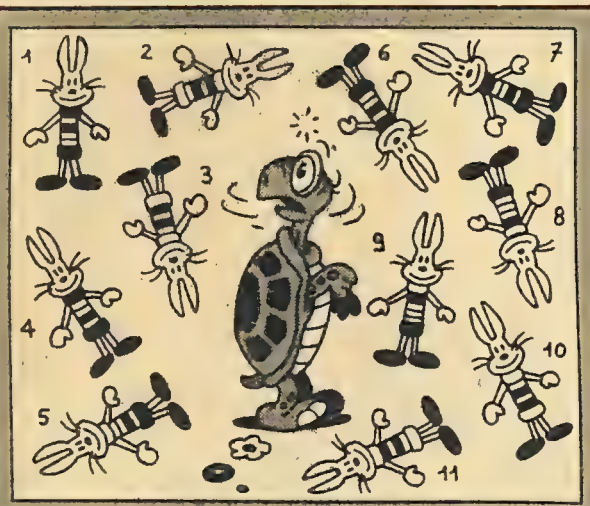

YARIŞ: Kablumbağa yarışacağı tavşanı arıyor. Ancak tavşanların hepsi birbirine benziyor, yalnızca biri farklı. Onu bulabilir misiniz?

Noktaları birleştirin, bakalım ortaya ne çıkacak?

NEREDE YAŞIYORLAR: Yukarıda gördüğünüz çeşitli hayvanlar, yaşadıkları bölgelerden farklı yerlerde çekilmişlerdir. Hangi hayvanın, nerede yaşadığını bulabilir misiniz?

GEÇEN SAYININ YANITLARI

7 FARK: 1— İpin ucu. 2— Yama. 3— Su damlaları. 4— Sağdan ikinci kalkan. 5— Kayığın arkası. 6— Sağ kayığın bantı. 7— Sol kayığın arka ucu.

İKİZLER: Üstte soldan ikinci ile sağ üstte noel Babalar ikizdir.

MANTIK BİLMECESİ:

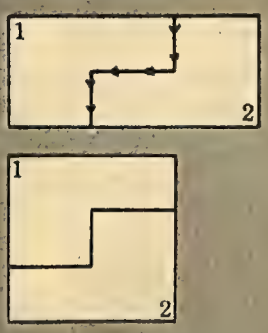

KARE BULMACA: Soldan Sağa: 1— Hollanda. 2— İki. 3— Rahibe. 4— Re - Felek. 5— Olur. 6— Ticari. 7— İnak - Yay. 8— Zühal - Ki.

Yukarıdan Aşağıya: 1— Hidroliz. 2— Ok - El - Nü. 3— Lir - Utah. 4— Afrika. 5— He. 6— Nail - Ay. 7— Berrak. 8— Azek - İyi.

GİZLİ AJANLAR: 3 tanesi ağaçta, 2 tanesi yerde, 1 tanesi yerdeki bitkide, 1 tanesi de duvarda gizlidir.

Kahraman Pilotlar

4

ANCAK BİR AMİRAL BİLE, BAZAN UÇAK GEMİSİNİN HIZIYLA OLUŞAN RÜZGÂRIN SAATTE 50 KİLOMETREYE ULAŞABİLECEĞİNİ UNUTABİLİR... GEMİNİN DIŞINA DÖKÜLEN SIVILAR, BAZAN İÇE DÖNEBİLİRLER DEKALA...

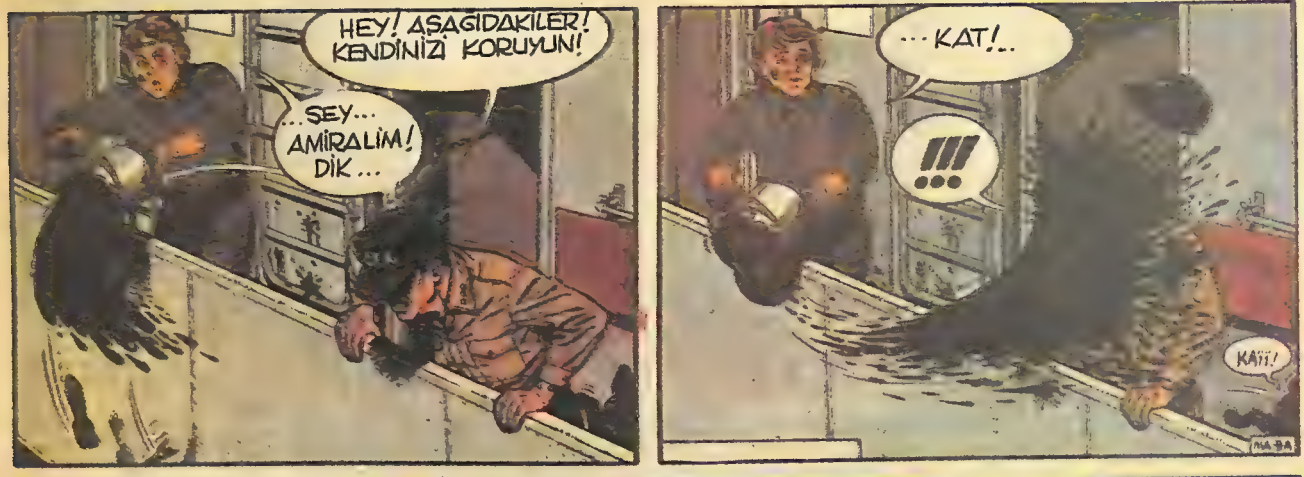

AMERİKAN "TOMKAT" UÇAKLARI "CEHENNEM HARE-KÂTINI" BAŞARABİLECEK UÇAK-LARDIR... RADARA YAKALAN-MADAN YABANCI HAVAALANI ÜZERİNDEN UÇABİLİRLER.
AYRICA DÜŞÜRÜ-LÜP YAKALANMADAN ÖNCE UZUN MESAFE UÇABİLDİKLERİ GİBİ, HEDEF ÜZERİNDE TAM İSABET KAYDEDERLER!
ALDIĞIMIZ BİLGİLERE GÖ-RE ZİRVE TOPLANTISI KARA İB ADALARIN-DAN BİRİNDE YAPILACAK-TIR.
ORTADOĞU YA DA AVRUPA'-DAN KALKACAK BİR UÇAĞIN, BURAYA KISA ZAMANDA VE KOLAYCA GELME-YECEĞİ AÇIK-TIR.
OYSA MANAGUA, KARAİB ADALARINA VE FLORİDA'YA ÇOK YAKIN. ÜSTELİK GÜNEY-KUZEY AMERİKA ARASIN-DAKİ HAVAYOLU ESRAR KAÇAKÇILIĞININ GÖBE-ĞİNDE BULUNU-YOR.
ÜSTELİK MANAGUA'DAKİ YÖNE-TİCİLER DE BU KONUDA HERKESE ELLERİNDEN GELEN YARDIMI ESİRGEMİYORLAR.
ADAMLARIMIZ ÇOKTANBERİ PEK ÇOĞUNU AVUÇLARİ-NIN İÇİNE ALMIŞ DURUMDALAR ZATEN.
MA.10A
O SIRADA MANAGUA'DA GÖRKEMLİ BİR VİLLADA...
DUYDUNUZ MU, HAVA GÖSTERİ-SİNE AMERİKALILAR DA KATILACAKMIŞ. ŞAŞTIM BU İŞE...
BU DURUMDA GÖSTERİ, DAHA DA ŞENLE-NECEK, DESENİZE.
..DESENİZE YAPACAĞIMIZ MASRAFLARIN FAZLASINI RAHAT RAHAT ÇIKARABİLECEĞİZ. ÇOK SEVİNDİM BUNA...
!!!
MA.10B

BU GÖSTERİYİ SİZİN DÜZENLEDİĞİNİZİ BİLMİYORDUM DOĞRUSU.
MERAK ETMEYİN, KİMSE BİLMİYOR. TABİ DÜZENLEYİCİLER ARASINDAKİ BİRKAÇ KİŞİ DIŞINDA...
GÜÇ DURUMDAKİ BAZI ÜLKELERE ÇEŞİTLİ BİÇİMLERDE YARDIM ETMEKTEN BAŞKA AMACIMIZ YOK!
PEKİ BU PARALAR NEREDEN GELİYOR?
BU ÜLKELERDEKİ ÇIKARLARINI KORUMAK İSTEYEN ÇOKULUSLU ŞİRKETLERDEN TABİİ...
HIMM...
ÇİFT YANLI AJAN OLARAK ÇALIŞMADIĞINIZ NE MALUM? YA DA KIŞKIRTICI?
200.000 DOLAR İÇİN BU KADAR RİSKİ GÖZE ALMAYA DEĞMEZ Mİ, BAYLAR?
ERTESİ GÜNÜ..
GÖSTERİYE KATILACAK EKİBİN LİSTESİNİ GÖRDÜN MÜ? RUSLAR, KÜBALILAR, LİBYALILAR, PAKİSTANLILAR BİLE VAR.
DOĞUDAN, BATIDAN HER YERDEN EKİP ÇAĞIRMIŞLAR...
BAŞKAN CURRUCHA'NIN TAKTİĞİDİR. DOĞU VE BATI ARASINDAKİ DENGEYİ HEP KORUMAYA ÇALIŞIR.
MANGUA HAVAALANI SİVİL VE ULUSLAR ARASI BİR ALAN. BİZİMKİLER GİBİ GİZLİ SAVAŞ UÇAKLARINI NEDEN GÖNDERİRLER ANLAMIYORUM.
GÖVDE GÖSTERİSİ... WASHINGTON, RUSLARI GÖLGEDE BIRAKMAMIZI İSTİYOR TABİİ. ONLARIN KLASİK UÇAKLARLA KATILACAĞINI BİLİYORLAR.
ADAMLAR HAKLI. YENİ UÇAKLARINI TEHLİKEYE ATARLAR MI?
TOM BİZİM UÇAKLAR İÇİN ÖZEL BİR HANGAR VERİLMESİNİ SAĞLA... ONLARI YALNIZ UÇUŞ SIRASINDA DIŞARI ÇIKARACAĞIZ.
OLUR BUK, GEREKİRSE TÜM MANAGUA ORDUSUNU KAPIMIZA BEKÇİ OLARAK DİKERİM.

O SIRADA KARAKAS-PARİS SEFERİ YAPAN UÇAKTA..
MERKEZ KOMİTESİ SEVİNECEK BU İŞE ...SANÇEZ İLE ANLAŞMAMIZA BEN DE SEVİNDİM DOĞRUSU ...
EVET, SANÇEZ BAŞKANI DEVİRİP YERİNE GEÇMEYE BAYILIR... AMA İŞİN GERİSİNDE NE VARDIR HİÇ DÜŞÜNMEZ..
PARAYI NASIL OLSA ULUSLARARASI KARABORSA VERİYOR.
AMERİKALILARLA BAŞKANIN ARASINI BOZMAKTAN BAŞKA AMACIMIZ OLMADIĞINA NASIL DA İNANDI ZAVALLI..
BİRKAÇ SAAT SONRA PARİS'TE...
BİZ SANÇEZ'İ, BAŞKAN'IN AMERİKAN UÇAKLARINI, YABANCI ÜLKE CASUSLARI TARAFINDAN GİZLİ PLÂNLARI VE TEKNİKLERİ ÇALINSIN DİYE ÇAĞIRDIĞINA İNANDIRDIK.
BU YÜZDEN SANÇEZ VE ADAMLARI KÜÇÜK BİR OPERASYONLA, BAŞKANI DEVİRİP YERİNE GEÇECEKLER.
İYİ İŞ DOĞRUSU!
EN UFAK AYRINTIYI BİLE SAPTADIK. SANÇEZ VE ADAMLARI GERÇEĞİ ÖĞRENENE KADAR TOMKAT UÇAKLARI ELİMİZDE DEMEKTİR.
HERŞEY İYİ DE BİRŞEYİ UNUTUYORSUNUZ...
UÇAK PERSONELİ!.. DÜNYADA MİG, FANTOM, YA DA MİRAJ UÇAĞI KULLANABİLECEK ÇOK PİLOT BULUNUR AMA YA TOMKAT'LARA PİLOT NEREDEN BULACAKSINIZ?
!!!
...BU UÇAKLAR YALNIZ İRAN VE AMERİKA'DA VAR. OLAMAZ!.. BU UÇAKLAR İÇİN İŞİNİN EHLİ PERSONELE GEREK VAR. TOMKAT UÇAKLARINI SIRADAN BİR PİLOTA TESLİM EDEMEYİZ.
BİZİ, BU İŞTEN ALIKOYABİLİR!

Sürecek

Bir Gökyüzü Az Gelir

Hasan MERCAN'ın Romanı

Nazlı Hanım, kimsesizin, zavallının biriydi. Ağa'nın dördüncü karısıydı. Dayısı onu para için satmıştı. Kınalı köyünden Dellal Hasan'ın biricik kızı denirdi. Ali Ağa üçüncü kocasıydı. Çocuk doğurmamıştı. Ali Ağa'dan da çocuğu olmamıştı. Karılarını kısır oldukları için boşayan, yalnızlığa dayanamayıp gene Nazlı Hanım'la evlenmeye karar veren Ali Ağa'nın yanında ömrü kararıyor, yüzü gülmüyordu. Kadını, Ağa'nın azarlamalarından çok, yalnızlık üzüyordu.

"Çocuksuz yaşanmıyor ağam" demişti Ali Ağa'ya günün birinde, "evimize bir besleme almalıyız..."

Ağa karşı gelmiş, kadının sözlerini duymak bile istememişti.

Yıllarca böyle sürmüştü bu.

Ama giderek yaşlandığını gören adam, razı olmak zorunda kalmıştı.

Dalıp giden, eskileri düşünen Nazlı Hanım, kendi kendisiyle konuşmaya, sayıklamaya başlamıştı bile...

Resimler: Şahin ERKOÇAK

Eşo, saz çaldığında insanlı, insanlığa merhaba demekten kendini alamazdı!

Mümin başını yorganın içinden çıkardı, kadının yüzünün sarardığını gördü, acıdı. "Sen... sen ağlıyorsun... bacı..." diye söylendi.

Mümin başını yorganın içinden çıkardı, kadının yüzünün sarardığını gördü, acıdı.

"Sen... sen ağlıyorsun... bacı..." diye söylendi.

Nazlı Hanım kendine gelmişti bu sözlerden sonra,

"Benim can ciğer yavrucuğum!" dedi, sağ avucuyla çocuğun yüzünü okşamaya başladı.

"Senin yüzün sapsarı bacı!"

Kadın, çocuğun bu davranışından yüreklendi.

"A benim deniz gözlü yavrum!" dedi, onu bağrına basıverdi.

Kadın biliyordu Mümin'in Ağa'yla ilgili konuşmak istediğini. Adamı ona anlatmaya çalıştı:

"Aklını Ağa'ya takma yavrum. Sarhoştu üstelik. Yoksa Ali fena adam sayılmaz. Seni öz çocuğuymuş gibi sevdiğini bana birkaç kere söylemişliği var. Burada ben ve Eşo varken sen fena yaşamazsın, inan..."

Mümin susuyor, karşılık vermiyordu. Yüzünün renginin geldiğini, içinin sevindiğini seziyordu.

"Sen ve Eşo..."

Kadın, konuyu değiştirdi:

"Köy çocuklarını sevdin mi yavrum?" diye sordu.

"Çok!" dedi Mümin. "Benimle daha ilk gün oynadılar bacı..."

"İyi çocukları var köyümüzün, kavgadan hoşlanmazlar!"

"Aralarında Şevket adlı bir çocuk var bacı. O beni kıskanıyor. Hani, Ali Ağa'nın evinde yaşıyorum diye..."

Nazlı Hanım,

"Bakarsın o da sana yakınlaşır, seni hepsinden fazla sevmeye başlar Mümin meraklanma..." dedi.

Çocuğa erinç, güvenç ve sevinç getirdi kadının bu sözleri.

Avludan Eşo'nun ata seslendiği duyuldu.

Mümin yatağında doğruldu,

"Eşo mu bu bacı, Eşo mu?" diye sordu.

Kadın,

"Eşo" dedi, "Atı Kaynak'a götürüyordur herhal!"

"Ben de onunla gitsem mi bacı?"

"Git!" dedi kadın.

Azgın at sağa sola dönerek yerinde duramıyor, kuyruğunu sallıyor, ikide bir kişniyordu.

"Sevgili Eşom benim!" dedi Mümin yanına yanaşarak.

Eşo gülümsedi,

"Nasıl, rahat uyuyabildin mi?" diye sordu.

Çocuk oralı olmadı, atın önüne geçti.

"Seninle Kaynak'a gelebilir miyim Eşo?"

Eşref çocuğun sorusundan hoşnut,

"He ya," dedi.

Köy alanına vardıklarında, Eşref,

"Ağa'yı sevebildin mi Mümin?" diye sordu,

"Yok!" dedi Mümin. "Sen... sen onu sever misin?"

"Hiç sevmem!" diye yanıtladı Eşref.

At yürüdükçe kişniyordu...

EŞREF

EŞREF, ufak tefek, tıknaz, zavallı bir adamdı. Topal Necdet'in Eşo'su derlerdi adına. Babası, Ali Ağa'nın dedesine de babasına da hizmetçilik edermiş. Adam karısız kalınca, küçük Eşo'yu yanına alıp, ağanın evine sığınmış, orada yaşamak zorunda kalmıştı. Samanlıkta yatıp kalkarlarmış baba oğul.

Devamı 32. sayfada

Bir Gökyüzü Az Gelir

Hasan MERCAN'ın Romanı

Baştarafı 31. sayfada

Tarlalarda çocukluğu yitip gitmişti!

Bağ, bahçe işi, neşesini azaltmıştı! Kimsesizliği de, çökertmiş, kocatmıştı Eşref'i!

Topal Necdet öldüğünde Eşo onikisindeymiş. Çok geçmeden Ali Ağa'nın dedesi de dünyasından göçmüş. Ağalık, Ali Ağa'nın babasına geçmiş. Babası, dedesinden daha acımasız, daha kötü yürekli olduğu için, Eşref'i fazla çalıştırıyor, canına okuyormuş.

Ve Eşo, Ağa evinin her türlü hizmete koşulan teroğlanı olarak kalmış ondan sonra. Elli yıl boyunca gece gündüz iş, iş. iş, işşş, hep işşş...

Ama asıl kara günler Selim Ağa'nın ölümünden sonra oğlunun başa geçmesiyle başlamış.

Ali Ağa, mala el koyduktan sonra, onu yanına çağırarak,

"Eşo, sen ev bark kuramazsın, unutmaaa!" demiş.

Eşo, Ağa'dan kaçmayı, kendine bir iş bulup bir başına yaşamayı nice denemişse de, başaramamış, "baba emaneti çiğnenmez." diye düşünerek, Ali Ağa'nın zulmüne boyun eğmeyi yeğlemiş.

Köycek, Eşo derlerdi adına. Ona Eşref, Baba Eşref diyen olmamıştı. Yaşlılar severdi adamı, ama Ali Ağa'nın işitmesinden, kıskançlığından korktukları için, salt merhabalaşmakla yetinirlerdi çoğu zaman. Eşref bilirdi bütün bunları, kızmazdı.

> ***"Bir tek olsa yeterli, ola ki o biricik dost yürekli insan ve cana yakın olmayı bilsin"***

Niyazi'nin Sami, ağaya inat olsun diye, Kurthamzalı köyünden zavallı bir kızı bulmuştu Eşo'ya. Ne var ki bunun farkına varan Ali Ağa, Rado'daki müftüye para yedirtip genci köyden sürgün ettirmişti.

Köylüler, bu olaydan sonradır ki, Eşo'yu gizli gizli sevmeyi, ona acımayı, ama ses vermemeyi, hatta zamanla adamı "vesveseli" olarak bellemeyi yeğlemişlerdi.

Eşo'yu seven, çocuklardı gerçekte. Onlar adama, "Eşo, can Eşo" diyor, o da onlara "benim şeker yavrularım" diye karşılık veriyor, günlerini böyle geçiriyordu.

"Canlı varlık olacaksın da bir eşe, bir dosta sahip olmayacaksın, oluru yok! " derlerdi köylüler, işte, bizim Eşo da eşten dosttan yoksun sayılmazdı gerçekte. Eşo'nun Reşat denen bir dostu vardı. Savaş döneminde tanışmışlardı Reşat'la; birbirlerini sevmiş, birbirlerine bağlanmışlardı iyice

Reşat savaş sırasında bu yöreleri dolaşıyor, Eşo'nun yardımıyla bütün işlerini görebiliyorlardı.

Reşat, kasabaya yerleşip badanacılık yapmaya başladığında yanına Eşo'yu da çağırmıştı; ama Eşo huyundan, alışkanlığından vazgeçememiş, sözünü ikileyemeyerek köyde, Ali Ağa'nın evinin samanlığında yaşamaya karar kılmıştı...

Dostluktan söz açıldıkça şöyle derdi Eşo:

"Bir tek olsa yeterli, ola ki o biricik dost yürekli, insan ve cana yakın olmayı bilsin..."

Köyün dört ayrı yamacında davar güderken kaval çalar, yeni günü müjdeler, yaşamaya şükrederdi!

Kışları, Konukodalarında saz çaldığında insana, insanlığa merhaba demekten kendini alamazdı!

SÜRECEK

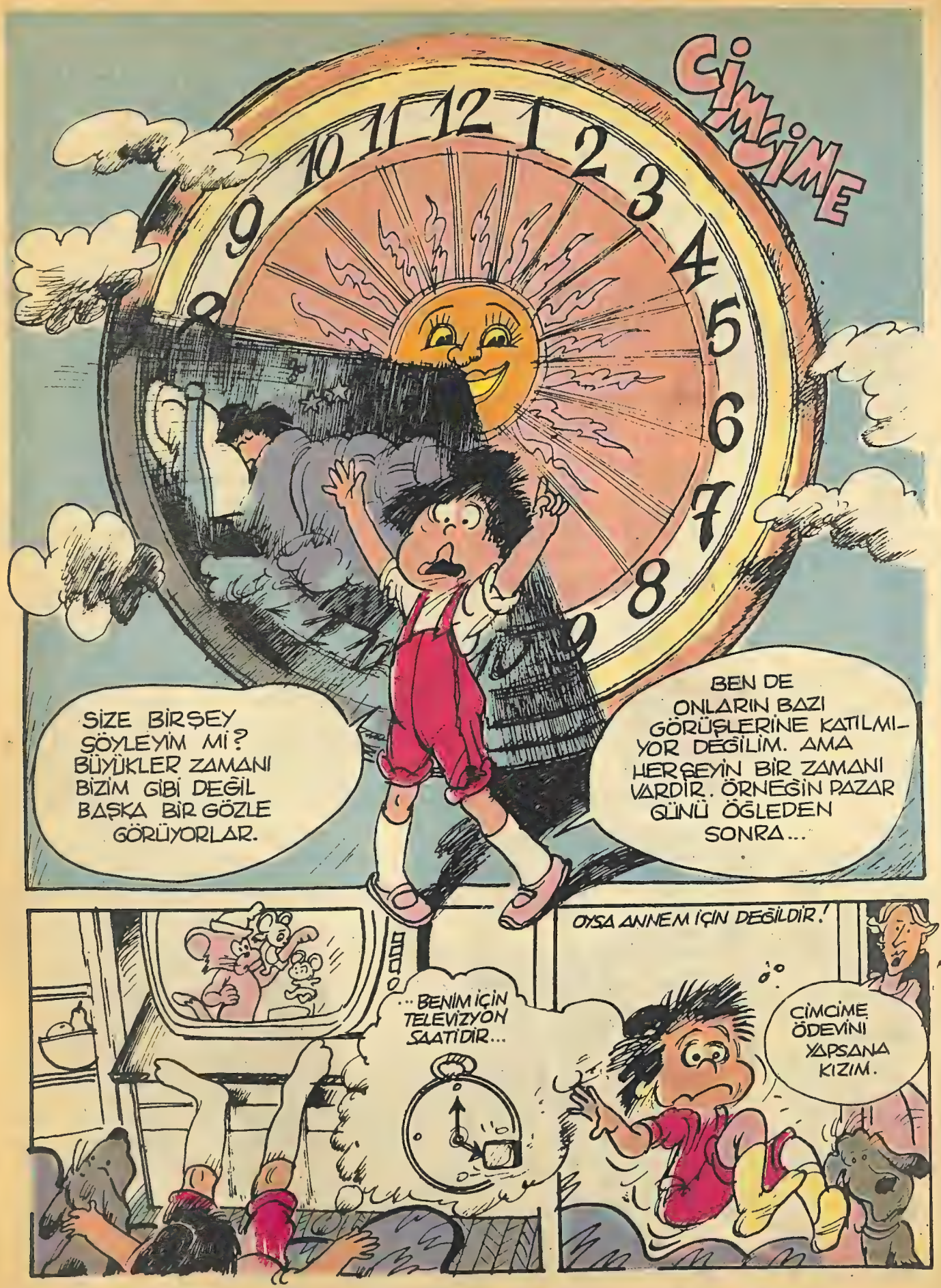
CİMCİME
SİZE BİRŞEY SÖYLEYİM Mİ? BÜYÜKLER ZAMANI BİZİM GİBİ DEĞİL BAŞKA BİR GÖZLE GÖRÜYORLAR.
BEN DE ONLARIN BAZI GÖRÜŞLERİNE KATILMIYOR DEĞİLİM. AMA HERŞEYİN BİR ZAMANI VARDIR. ÖRNEĞİN PAZAR GÜNÜ ÖĞLEDEN SONRA...
...BENİM İÇİN TELEVİZYON SAATİDİR...
OYSA ANNEM İÇİN DEĞİLDİR!
CİMCİME ÖDEVİNİ YAPSANA KIZIM.

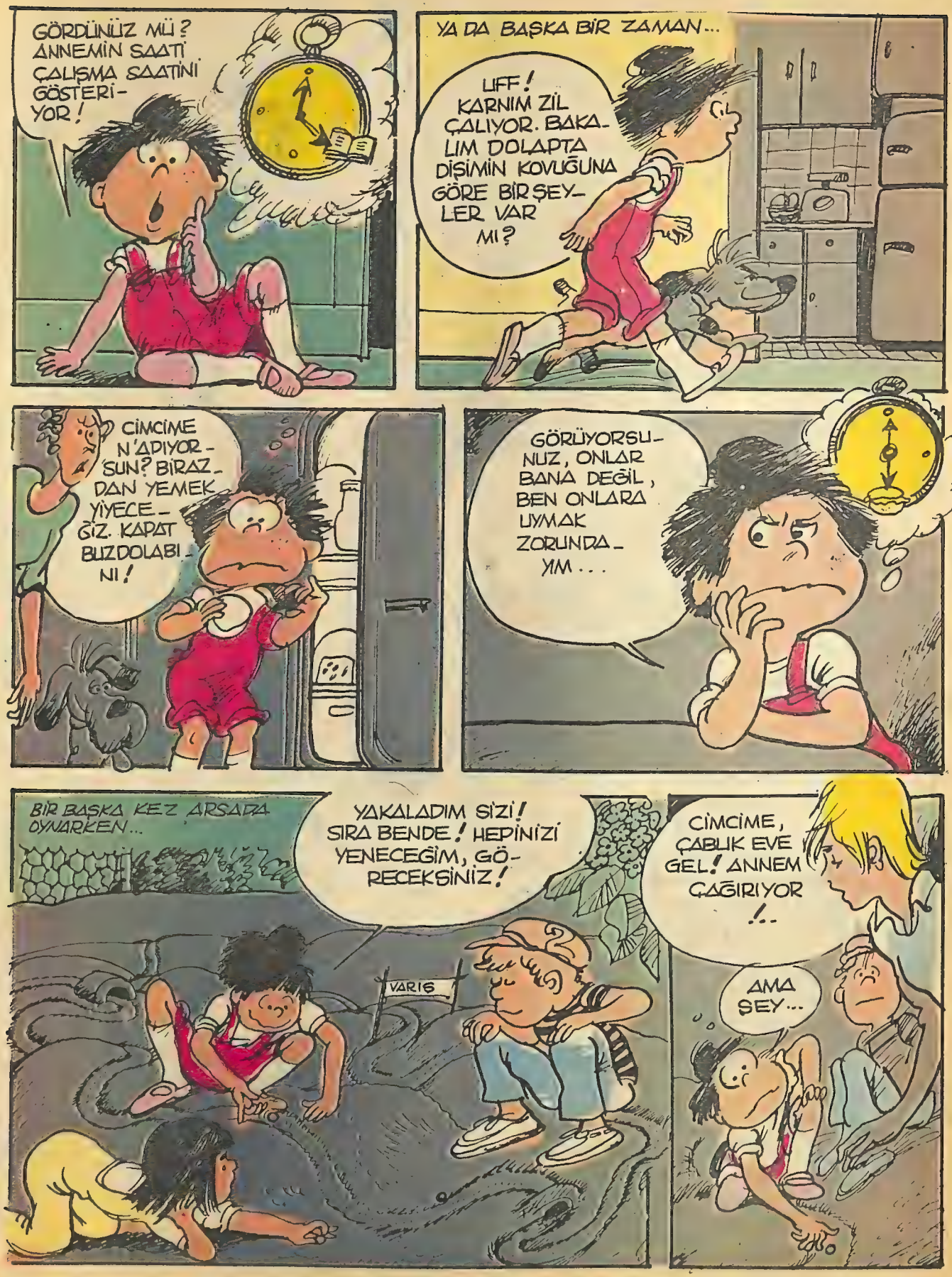
GÖRDÜNÜZ MÜ? ANNEMİN SAATİ ÇALIŞMA SAATİNİ GÖSTERİYOR!
YA DA BAŞKA BİR ZAMAN...
LIFF! KARNIM ZİL ÇALIYOR. BAKALIM DOLAPTA DİŞİMİN KOVUĞUNA GÖRE BİR ŞEYLER VAR MI?
CİMCİME N'APIYORSUN? BİRAZDAN YEMEK YİYECEĞİZ. KAPAT BUZDOLABINI!
GÖRÜYORSUNUZ, ONLAR BANA DEĞİL, BEN ONLARA UYMAK ZORUNDAYIM...
BİR BAŞKA KEZ ARSADA OYNARKEN...
YAKALADIM SİZİ! SIRA BENDE! HEPİNİZİ YENECEĞİM, GÖRECEKSİNİZ!
VARIŞ
CİMCİME, ÇABUK EVE GEL! ANNEM ÇAĞIRIYOR!..
AMA SEY...

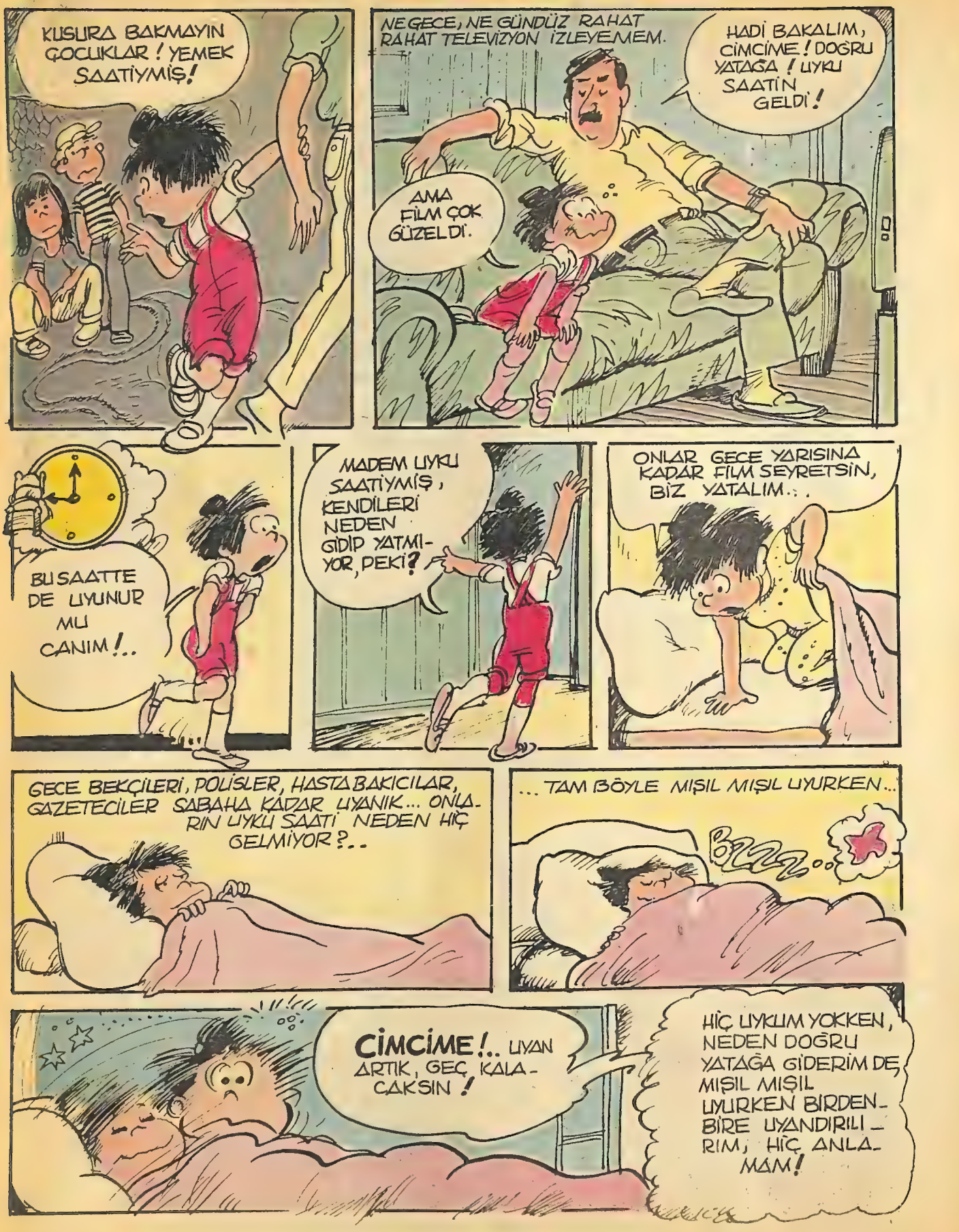
KUSURA BAKMAYIN ÇOCUKLAR! YEMEK SAATİYMİŞ!
NE GECE, NE GÜNDÜZ RAHAT RAHAT TELEVİZYON İZLEYEMEM.
HADİ BAKALIM, CİMCİME! DOĞRU YATAĞA! UYKU SAATİN GELDİ!
AMA FİLM ÇOK GÜZELDİ.
BU SAATTE DE UYUNUR MU CANIM!..
MADEM UYKU SAATİYMİŞ, KENDİLERİ NEDEN GİDİP YATMIYOR, PEKİ?
ONLAR GECE YARISINA KADAR FİLM SEYRETSİN, BİZ YATALIM...
GECE BEKÇİLERİ, POLİSLER, HASTA BAKICILAR, GAZETECİLER SABAHA KADAR UYANIK... ONLARIN UYKU SAATİ NEDEN HİÇ GELMİYOR?..
... TAM BÖYLE MIŞIL MIŞIL UYURKEN...
CİMCİME!.. UYAN ARTIK, GEÇ KALACAKSIN!
HİÇ UYKUM YOKKEN, NEDEN DOĞRU YATAĞA GİDERİM DE, MIŞIL MIŞIL UYURKEN BİRDEN-BİRE UYANDIRILIRIM, HİÇ ANLAMAM!

NE ZAMAN DERGİMİ ELİME ALIRIM, ANNEM YIKANMAM GEREKTİĞİNİ SÖYLER...
CİMCİME! HADİ BANYOYA GEL!

DENİZDE YÜZERKEN DE TAM TERSİ OLUR...

SUDAN ÇIKMANIN DA SAATİ Mİ OLURMUŞ?!
CİMCİME, YETER ARTIK! BURAYA GEL!

NE ZAMAN BİZLERİN SAATİYLE BÜYÜKLERİN SAATİNİ BİRBİRİNE AYARLAYACAKLAR?
YÖNETİCİLER UYUYOR MU?
BİZİ ANLAYACAK KİMSE YOK MU?

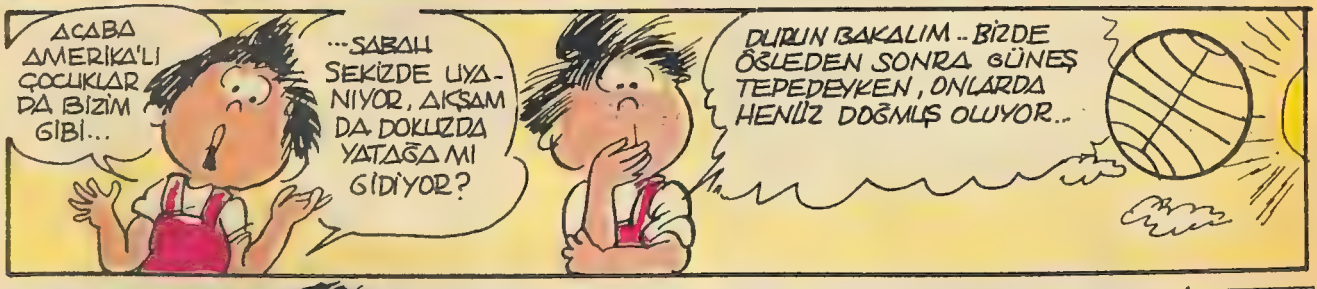
ACABA AMERİKA'LI ÇOCUKLAR DA BİZİM GİBİ...
...SABAH SEKİZDE UYANIYOR, AKŞAM DA DOKUZDA YATAĞA MI GİDİYOR?
DURUN BAKALIM.. BİZDE ÖĞLEDEN SONRA GÜNEŞ TEPEDEYKEN, ONLARDA HENÜZ DOĞMUŞ OLUYOR..

... BU DURUMDA DA...
EĞER ÖĞLEYE DOĞRU YATAKTAN KALKARSAM, AMERİKA'DAKİ SAAT AYARINA GÖRE HAREKET ETMİŞ OLURUM...
GECE YARISI YATAĞA YATARSAM SİBİRYALI ÇOCUKLARDAN SONRA UYUMUŞ OLURUM...
...ARAP ÇOCUKLARININ SAATLERİNE GÖRE YEMEK YEMEK, İNGİLİZ ÇOCUKLARININ SAATLERİNE GÖRE DE OYUN OYNARIM...
ÖYLEYSE, NEDEN ÇOCUKLAR İÇİN EVRENSEL BİR SAAT SİSTEMİ GELİŞTİRMEZ, BU BÜYÜKLER?

Dünyanın Dört Bucağından

Melekler Kenti BANGKOK

TAYLAND'ın başkentinin trafikten boğulmuş caddelerinde, iplerle kamyona tutturulmuş bir Buda heykeli bir tapınağa doğru yol alıyor. Altı milyon kentli, Doğu ile Batının kaynaştığı bir beldeyi oluşturuyorlar. Modern cam ve çelik gökdelenler, Budist tapınakların ebedi güzellikleriyle taban tabana zıt. Sokaklarda rahiplerin sarı elbiseleri, son moda giysiler birbirlerine karışıyor. Kaldırımlarda kentliler hamburgerlerini yiyorlar. Burası geçmiş ile geleceği bağdaştıran, Doğu ile Batıyı aynı anda yaşıyan **Bangkok.**

Bangkok'un asıl adı, **Krung Thep.** Melekler Kenti anlamına geliyor. Büyük Chao Phraya Nehri'nin yanında yükselen 300 tapınağı ile, kent gerçekten meleklerin yaşayacağı bir yer görünümünde.

Bangkok'u ,üniversiteli arkadaşım Noi ile gezdim. Kentte çift trafik sistemi var: Biri karada, öteki khlonglar ya da kanallar yoluyla. Bu yüzden kente "Doğunun Venedik'i deniyor. Nehrin yanından geçen yoldan ilerliyoruz. Bangkok'ta görünüşe göre her şoför kendi kurallarını uygulayarak yollarda seyahat ediyor. Binlerce arabanın trafik kurallarını çiğneyerek gittiği yollarda, nasıl kaza yapmadıklarına şaşırdım.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordum, arkadaşım Noi'ye. "Tapınakları görelim," dedi. Bangkok'un en ünlü tapınaklarını gezdik. Bunların arasında, Büyük Şafak mabedi de vardı. Zümrüt Buda Tapınağında, bir çeşit kuvartzdan oyulmuş büyüleyici Buda heykelini gördük.

Daha sonraki günlerde Bangkok'un pek çok yönünü görme fırsatını buldum. Bir gece, kentin gece yaşantısını görmek için Phatphong ve Phet Buri Caddelerini gezdim. Diskotekleriyle, barları ve kafeleriyle burada Batıyı bulmak olasıydı.

Devamı 38. sayfada

Bangkok, Budist rahipleri, kanallarda gezinen kayıkları ve modern gökdelenleriyle, geçmiş ile gelecek arasında adeta bir köprü görevi yapıyor...

Dünyanın Dört Bucağından

Baştarafı 37. sayfada

Başka bir gün Tayland boksunu seyrettim. Bu spor altmış yıl önce denizciler arasında başlamış. Diz, ayak, dirsek ve yumrukların kullanılmasına izin veriliyor.

Bir sabah erkenden Tayland'ın geçmişine doğru yolculuk yaptım. Güneydeki Eski Kente gittim. XIII. yüzyılda bağımsızlığına kavuşan Tayland'ın tarihi bu bölgede toplanmıştı. Tarihte ülke karşımıza Siyam olarak çıkıyor. Güneydoğu Asya'daki tüm ülkelerin tam tersine, Siyam asla Batı sömürgesi olmamış. 1939 yılında adını değiştirerek, Tayland adını almış. Tayland; "Özgürlerin Ülkesi" anlamına geliyor.

Kenti arabayla gezip görmüştüm. Şimdi sıra kanallara gelmişti. sabah erkenden **Chao Phraya Nehri**'ne vardım. Gözlerime inanamadım. İrili ufaklı sayısız tekne, bir filo gibi nehrin sularını köpürterek ilerliyorlardı. Aralarında su-otobüsleri olduğu gibi, meyve sebze satanlar da vardı. Karşılaştığım **Boonsong**, beni teknesine davet etti. Boonsonglar, güler yüzlü

nehir postacıları. Birlikte, kentin yalnız nehir yoluyla gidilen mahallelerini ziyaret ettik. Boonsong, mektupların yanı sıra bayramlarda sayısız armağanlar da taşıyormuş.

Bir gece, ülkenin en yetenekli dansözlerinden Bunnag'ın klasik dansını seyrettim. Çok zarif hareketlerle Bunnag avcıların elinden kurtulup, Himalayalara kaçan Kuş Prensesin öyküsünü anlattı. Birçok Tayland klasiği gibi bu öykü de **Ramakien**'den alınmış. Ramakien, ünlü Hint destanı **Ramayana**'nın değişik bir yorumu.

Sonra bir günümü kentin ipek dokumacıları arasında ve değerli taşları seyrederek geçirdim. Burma'dan gelen safir ve yakutlar, Hong Kong'tan ülkeye giren altın, olağanüstü mücevherlere dönüştürülüyor.

En dikkatsiz ziyaretçi bile, Bangkok'taki Batı etkisini hemen seziyor. Bir dostum bana Tayland halkını şöyle açıkladı. "**Taylandlıların hayatında sevgi ağır basar. Birbirlerinin duygularını anlamak, cömert olmak, bağışlamak, birlikte çalışmak onlar için çok önemlidir. Kısaca, birlikte mutlu ve barış içinde yaşayabilecekleri bir ülke yaratmak ister hepsi.**"

Bangkok'taki son günlerimde, **Loy Krathong Festivali** sırasında dostumun sözlerini anımsadım. Her ekim ayında, herkes muz yapraklarını boyayıp ortasına bir mum dikiyorlar. Sonra, bu yaprakları bir sal gibi **Chao Phraya Nehri**'ne bırakıyorlar. Yapraklar dertlerini temsil ediyor.

Akşam yemeğinden sonra, arkadaşlarımla birlikte yaprak sallarımızı nehre indirmeye gittik. Mumlar yakıldı, hafifçe itilerek, sembolik sallar suya bırakıldı. Yapraklar suda yüzerken, Tayland'da tanıdığım öteki dostlarımı düşündüm. Acaba onlar da aynı şeyi yapıyorlar mıydı?

Uzun bir süre nehirdeki binlerce mum ışığını seyrettik. Işıklar gitgide arttı. En sonunda, **Chao Phraya**, Bangkok'un dertlerini denize taşıyan pırıl pırıl bir ışık seli haline geldi.

UYKUCU KENT

Yapım ● İlhan Ökkeş

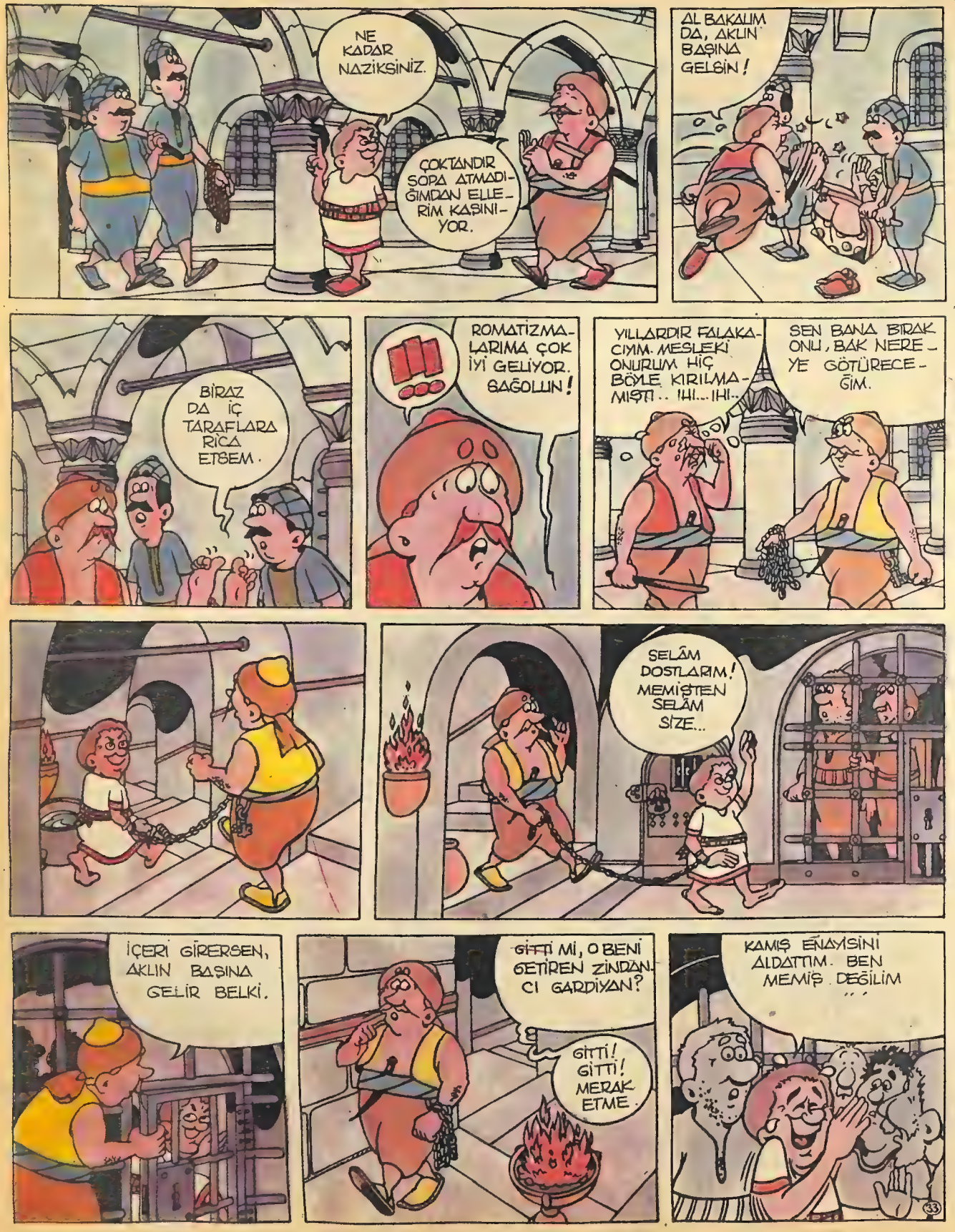

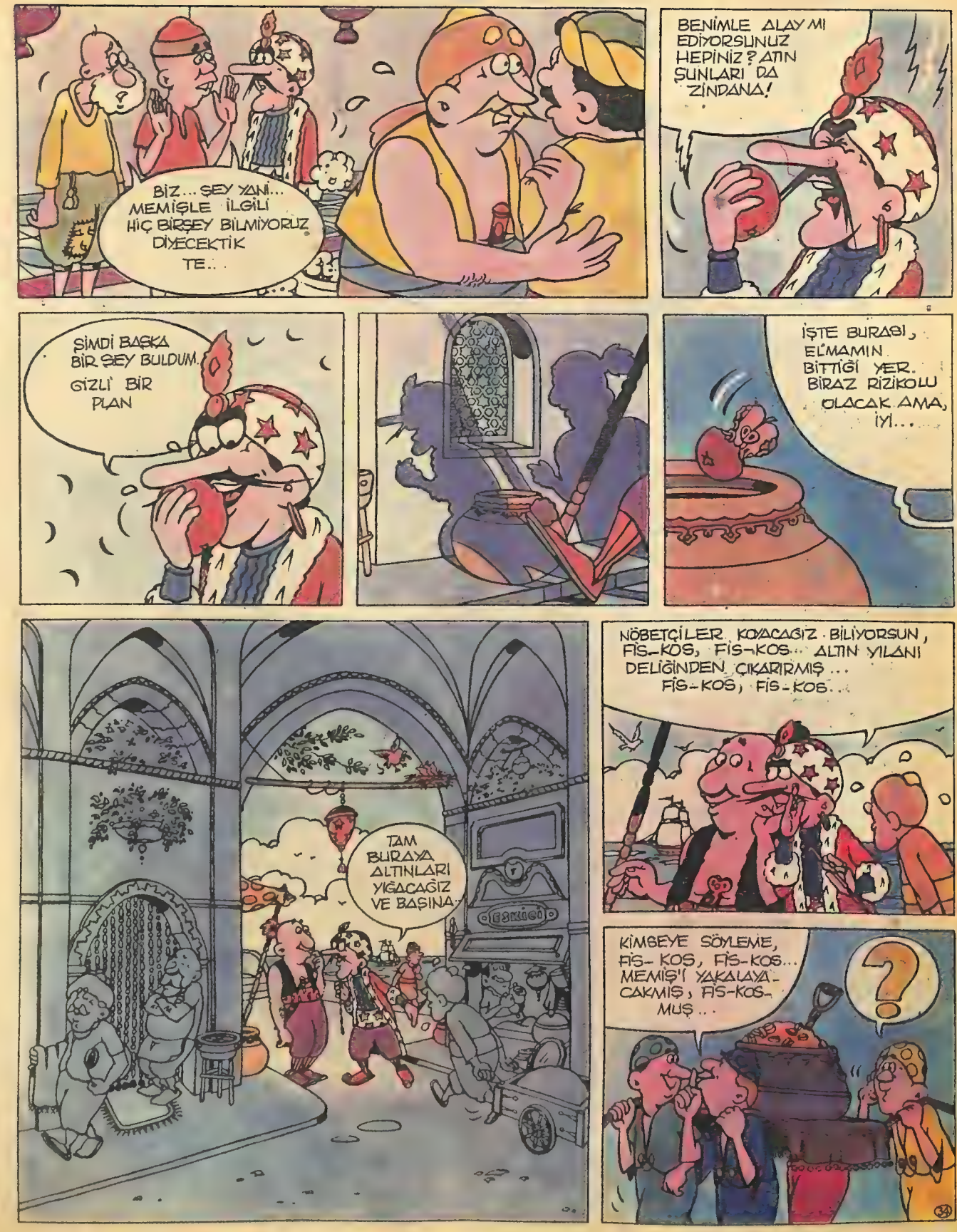
BİZ... ŞEY YANİ... MEMİŞLE İLGİLİ HİÇ BİRŞEY BİLMİYORUZ DİYECEKTİK TE...
BENİMLE ALAY MI EDİYORSUNUZ HEPİNİZ? ATIN ŞUNLARI DA ZİNDANA!
ŞİMDİ BAŞKA BİR ŞEY BULDUM. GİZLİ BİR PLAN
İŞTE BURASI, ELMAMIN BİTTİĞİ YER. BİRAZ RİZİKOLU OLACAK AMA, İYİ...
TAM BURAYA ALTINLARI YIĞACAĞIZ VE BAŞINA
ESKİCİ
NÖBETÇİLER KOYACAĞIZ BİLİYORSUN, FİS-KOS, FİS-KOS... ALTIN YILANI DELİĞİNDEN ÇIKARIRMIŞ... FİS-KOS, FİS-KOS...
KİMSEYE SÖYLEME, FİS-KOS, FİS-KOS... MEMİŞ'İ YAKALAYACAKMIŞ, FİS-KOS-MUŞ...
?
34

ÖNDEKİLER KONUŞURKEN DUYDUM, KİMSEYE SÖYLEME, FİS-KOS, FİS-KOS..
SEN DOSTUMSUN DİYE SÖYLÜYORUM, BAŞKASINA SÖYLEME. FİS-KOS... FİS-KOS...
SAKIN YABANCILARA DEME, KADI KAMIŞ MEMİŞ'İ FIS-KOS, FİS-KOS...
BEN TAMAMINI BİLİYORUM. BURAYA GELİN DE HEPİNİZE SÖYLEYEYİM...
...İŞTE BÖYLE FİS-KOSMUŞ. ALTINLARLA KANDIRIP, MEMİŞ'İ VE EŞEĞİNİ FAKA BASTIRACAKMIŞ...
NEEE !!!
BİZİ FAKA MI BASTIRACAKMIŞ!
HAYDİ BAKALIM MEMİŞ, KİM KİMİ FAKA BASTIRIRMIŞ GÖRECEĞİZ.
ACELE ETME CİVELEK. BU YAPIŞKANDAN SENİN AYAKLARINA DA SÜRECEĞİM. BİRLİKTE OYNAYACAĞIZ BU OYUNU.
BİZDE KÜL YUTACAK GÖZ VAR MI? HEMEN TANIR, YAKALARIZ ONU.
MEMİŞ'İ HİÇ TANIMIYORUZ. YA HABERSİZ GELİP ALTINLARI ALIRSA...
!?
35

BURALARDAN GEÇEN SEVİMLİ BİR EŞEK GÖRDÜNÜZ MÜ?

İŞTE SU TARAFA DOĞRU GİTTİ.

İKİ SAATTİR ONU KOVALIYORUM, AMA YAKALAYAMIYORUM. SAĞOLUN.

HAYVANLARLA UĞRAŞMAK TA ZORLAŞTI. HELE TEK BAŞINAYSAN.

BAK GENE GELİYOR.

ŞİMDİ GEÇTİ. ACELE EDERSEN YAKALARSIN ÇABUK OL!..

GÖRÜYORSUN YA, HALKI NASIL DOLANDIRMIŞ. SU ALTINLARA BAK.

KÜP DOLDU BİLE. ŞİMDİ SAKLARIM BUNLARI.

SONRA GERÇEK SAHİPLERİNE DAĞITIRIZ.

BİZ BİR SEFER DAHA YAPIP GELECEĞİZ.

GİDİP BAKALIM ALTINLARA, GELMİŞ Mİ? ADI MEMİŞMİŞ. HEM DE KAMİŞSIZ. HIH!

BİR GELSE, GELSE DE GÖRSE. ELLERİMİZ KAŞINIYOR ZATEN.

ERKEN GELDİNİZ, BAKIN, HERŞEY YOLUNDA GİDİYOR.

ALTINLAR AZALMIŞ AMA. KİMSE GEÇMEDİ Mİ?

Çocuklar sürpriz!..

Şu armağanlara bakın!

Bu armağanlar sadece BioTursil'de.

Arkadaşlar!

Bio Tursil özellikle bizler için sürpriz armağanlar hazırladı. Elektronik saatler, bilgisayarlı oyunlar... Kazanmak için, Bio Tursil almak ve içinde Armağan Kuponu var mı diye bakmak yeterli. Varsa, kuponda yazılı armağan sizin.

Aman kaçırmayın! Sizinkilere söyleyin, Bio Tursil alsınlar.

Turyağ ***Çekilişsiz, kurasız!***

BioTursil sürprizlerini kaçırmayın!

Bio Tursil bir "TURYAĞ A.Ş." İzmir ürünüdür.

Pars/McCann

Tasarrufun
yönlendirilmesinde gösterilen
özen, ciddiyet ve istikrarla,
tam yetmişbir yıldır
tasarruf sahiplerinin
değişmeyen simgesi...
güvencesi.

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK
"İKİNCİ ADRESİNİZ"

IŞGUDER